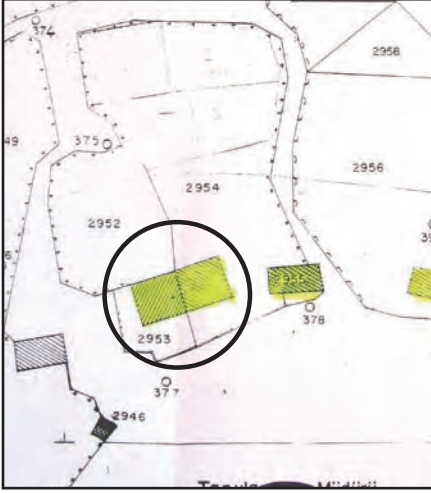
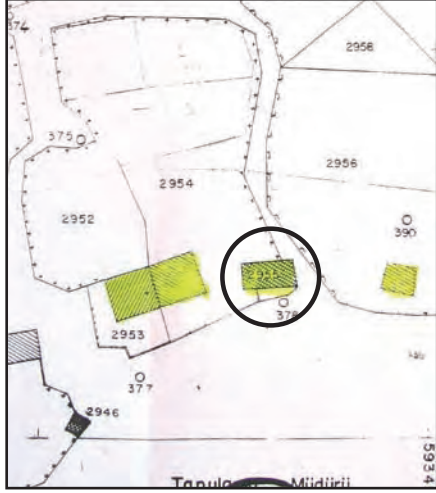
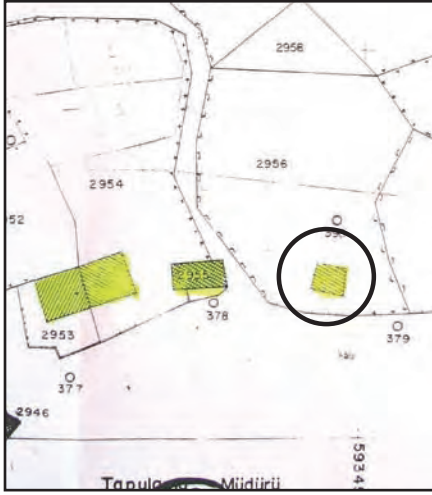

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	ANIT	ENVANTER NO: 1								
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO:								
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: Aksu	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: Mirahor Mahalle		KORUMA DERECESESİ	ANITSAL	1	2	3				
ADRESİ: Isparta İli Aksu İlçesi Mirahor Mahalle Mevkii su pompasının altındaki yolda Hacı Memiş Evi olarak biliniyor.		KADASTRO:		ÇEVRESEL	1	2	X					
		PAFTA:	ADA:	PARSEL: 2953	ÇEVREYE AYKIRI	1	2	3				
KONUT	YAPTIRAN:	YAPAN: Belli Değil		MİMARİ ÇAĞI: Osmanlı								
	YAPIM TARİHİ: 19. yy.	KİTABE: Bulunmuyor		VAKFIYE: Bulunmuyor								
GENEL TANIM: Ev kerpiç ve ahşap hatıllarla yapılmış. Kapalı hanaylı, hanay kısmı ahşap. Hanaylar güney ve kuzey yönlerde birer çıkma yapıyor. 19. yüzyılın son çeyreğinde yapıldığı tahmin edilen Türk mimarisinin ve Aksu İlçesine özgü geleneksel mimarinin yansıtıldığı sokağın, korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmesi gerekmektedir.												
KORUMA DURUMU	A B X	TAŞIYICI YAPI	A B X	DIŞ YAPI	A X C	ÜST YAPI	A X C	SÜSLEME ELEMANLARI	A X C	RUTUBET	X B C	YOK İZİ VAR ÖNEMLİ
BUGÜNKÜ SAHİBİ: Özel Mülkiyet (8 Hisseli)				BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: Özel Mülkiyet (8 Hisseli)								
YAPILAN ONARIMLAR: Bilinen bir onarımı yok.												
AYRINTILI TANIM: Evin alt kısımları taş üst kısımları ise ahşaptır. Kuzey duvarı ise tamamen taştır. Hayat kısmı diğer Isparta evlerinde olduğu gibi su basmanı seviyesine kadar taş örgüdür. Kapalı hanaylı evler gurubuna girmektedir. Hanayın her iki tarafında birer baş oda yer alır. Diğer odalar daha içeride bir sıra halinde hanaya bakmaktadır. Evin Müstemilat kısımları ikinci katta ve baş odaların yanlarında bulunan bir ahşap yol ile evin yan duvarında ayrı bir mekan halinde çıkıntı yapmaktadır. Eve ahşap bir merdivenle çıkmaktadır. Evin ahşap kırma çatısı vardır. Üzeri ise kiremitle örtülüdür. Zemin katta bulunan kilerde ayrıca birer davlumbaz yer alır. Yine zemin katında zahireler saklandığı serpin tabir edilen depolar ve bu mekanların daha iç kısımlarında ise ayrı ve büyük bir mekan halinde hayvanların barındığı ahır kısmı yer alır. Hanayın dışarıya bakan cepheleri tamamen pencere ile kaplıdır. Alttaiki merdivenle ikinci kattaki hanaya çıkılır. Evde bu merdiven karşılıklı birbirine bakar vaziyette çift olarak inşa edilmiştir. Kapalı hanay, evin sokağa bakan tüm cephesini kaplamakta olup baş odaların önünde de bir oda kadar büyük boşluk oluşturmaktadır. Hanaya bakan kapılar ahşap işçilikli olarak karşımıza çıkar. Hatta odaların iç kısımlarında gömme dolap kapakları, bunların hemen yanlarında yer alan nişler ve daha yukarıda "musandra" tabir edilen rafların alt kısımlarında da ahşap işçilik görülür. Baş odaların giriş kısımları pahlıdır. Bu pahlı kısımların kapı üzerlerinde dışa doğru kavisli, üçgen ve ahşap çıkmalar dikkat çeker. Aksu İlçesi'nin ev mimarisini yansıtmaları açısından en açıdan bugünkü halini muhafaza etmesi uygun mütalaa edilmektedir.								TEKNİK BİLGİLER				
				SU					ELEKTRİK			
				X					X			
				ORJİNAL KULLANIMI: Ev								
				BUGÜNKÜ KULLANIMI: Ev								
				ÖNERİLEN KULLANIMI: Turizm açısından değerlendirilebilir.								
				HAZIRLAYANLAR: Jale DEDEOĞLU Müdür Doğan DEMİRCİ Uzman								
				KONTROL EDEN: Jale DEDEOĞLU Müdür								
YAYIN DİZİNİ:		EKLER:		ONAY								
1.		RAPOR		X		REVİZYON						
2.		FOTOĞRAF		X								
3.		RÖLÖVE PROJESİ										
4.		RESTORASYON PROJESİ				K.K. KARARLARI: A.K.T.V.K.B.K'nun 23.12.2004 tarih ve 169 Sayılı Kararı ile tesciline						
5.		HARİTA		X								
6.		KROKİ										
7.		KİTABE										
8.		VAKFIYE										

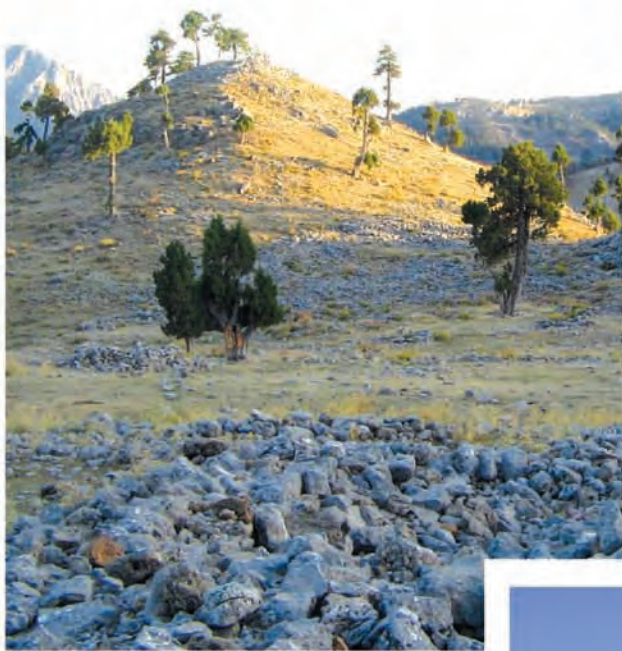
AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ D.K.V.K.E.			ANIT	ENVANTER NO: 2												
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO:													
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: Aksu	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: Mirahor Mahalle			KORUMA DERECESESİ	ANITSAL	1	2	3								
ADRESİ: Isparta İli Aksu İlçesi İmrahor Mahalle Mevkii su pompasının altındaki yolda. Bina Belediye Başkanlığına ait.		KADASTRO:				ÇEVRESEL	1	2	X								
		PAFTA:	ADA:	PARSEL: 2955		ÇEVREYE AYKIRI	1	2	3								
YAPTIRAN: Belli değil		YAPAN: Belli değil			MİMARİ ÇAĞI: Osmanlı												
YAPIM TARİHİ: 19. yy.		KİTABE: Bulunmuyor			VAKFIYE: Bulunmuyor												
GENEL TANIM: Ev iki katlı ikinci katın hanayı ahşap olarak yapılmış. Hanay güneye doğru boydan çıkma yapıyor ve çıkma ahşap sütunlarla desteklenmiş 19. yüzyılın son çeyreğinde yapıldığı tahmin edilen Türk mimarisinin ve Aksu ilçesine özgü geleneksel mimarinin yansıtıldığı sokağın, korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmesi gerekmektedir.																	
KORUMA DURUMU	A	TAŞIYICI YAPI	A	DIŞ YAPI	A	ÜST YAPI	A	SÜSLEME ELEMANLARI	A	RUTUBET	X	YOK					
	B		B		B		B		B		B	İZİ VAR					
	X		X		X		X		X		C	ÖNEMLİ					
BUGÜNKÜ SAHİBİ: Belediye Başkanlığı					BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: Belediye Başkanlığı												
YAPILAN ONARIMLAR:																	
AYRINTILI TANIM: İki katlı evin alt kısımları taş, üstteki hanay kısmı ise ahşaptır. Açık hanaylıdır. Hanay kısmı evin ikinci katında boydan boya balkon şeklinde bir çıkma yapar. Hanay ikişer sıralı toplam 6 adet ahşap sütunla taşınır. Taş duvarlar arasında her 1 metrede ahşap hatıllar vardır. Evin odaları ortada bir hol etrafında yer alırlar. Oda duvarları "Hımsı" tabir edilen ahşap üzerine sıva ile yapılmışlardır. Ev harap durumda olup, yıkılma tehlikesiyle karşı karşıyadır. İkinci kattaki hol tamamen çökmüş odalardan bazılarında da çökme olduğu açıkça görülmektedir. Eve ahşap bir merdivenle çıkılmaktadır. Evin ahşap kırma çatısı vardır. Üzeri ise kiremitle örtülüdür. Zemin katta ahırdan önce ayrı bir kapıdan girişi bulunan odada ayrıca bir davlumbaz yer alır. Bu odanın duvarlarında gömme dolap kapakları oyma tekniğinde ahşap işçiliğidir. Gömme dolapla birlikte yan kısımlarda alt alta üçer sıra halinde ahşap nişler vardır. Buranın kiler yada mutfak olduğu anlaşılmaktadır. Daha iç kısımlarında ise ayrı ve büyük bir mekan halinde hayvanların barındığı ahır kısmı yer alır. Alttaki merdivenle ikinci kattaki hanaya çıkılır. Merdiven tektir hanayın hemen altından evin holüne doğru çıkmaktadır. Açık hanay, evin sokağa bakan tüm cephesini kaplamaktadır. Aksu İlçesi'nin ev mimarisini yansıtmaları açısından onarımı uygun mütalaa edilmektedir.																	
					TEKNİK BİLGİLER <table border="1"> <tr> <td>SU</td> <td>ELEKTRİK</td> <td>ISITMA</td> <td>KANALI-ZASYON</td> </tr> <tr> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> <td>X</td> </tr> </table>					SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALI-ZASYON	X	X		X
SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALI-ZASYON														
X	X		X														
					ORJİNAL KULLANIMI: Ev / Misafirhane olarak tahsisli												
					BUGÜNKÜ KULLANIMI: Ev / Misafirhane olarak tahsisli												
					ÖNERİLEN KULLANIMI: Turizm açısından değerlendirilebilir.												
					HAZIRLAYANLAR: Jale DEDEOĞLU Müdür Doğan DEMİRCİ Uzman												
					KONTROL EDEN: Jale DEDEOĞLU Müdür												
YAYIN DİZİNİ:		EKLER:		ONAY													
1.		RAPOR		X	K.K. KARARLARI: A.K.T.V.K.B.K'nun 23.12.2004 tarih ve 169 Sayılı Kararı ile tesciline												
2.		FOTOĞRAF		X													
3.		RÖLÖVE PROJESİ															
4.		RESTORASYON PROJESİ															
5.		HARİTA		X													
6.		KROKİ															
7.		KİTABE															
8.		VAKFIYE															
																	

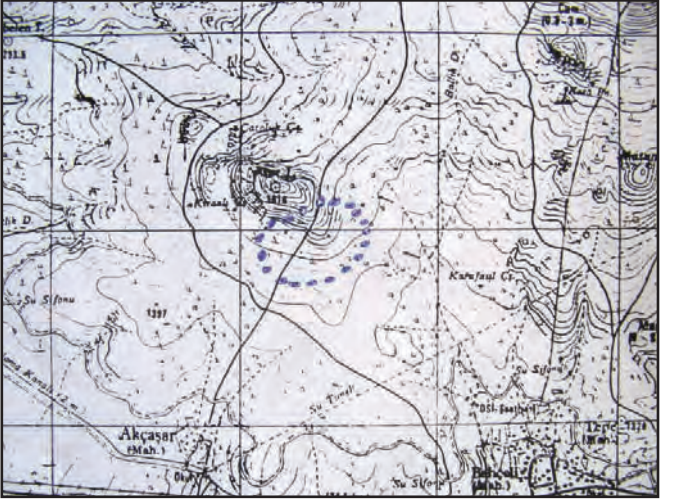
AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	ANIT	ENVANTER NO: 3
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO:
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: Aksu	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: Mirahor Mahalle		KORUMA DERECESESİ
ADRESİ: Isparta İli Aksu İlçesi Mirahor Mahalle Mevkii su pompasının altındaki yolda Ahmet KARADUMAN'a ait ev.		KADASTRO:		ANITSAL
		PAFTA:	ADA:	PARSEL: 2960
KONUT	YAPTIRAN:	YAPAN: Belli Değil	MİMARİ ÇAĞI: Osmanlı	
	YAPIM TARİHİ: 19. yy.	KİTABE: Bulunmuyor	VAKFİYE: Bulunmuyor	
GENEL TANIM: Ev iki katlı, ikinci katın hanayı ahşap olarak yapılmış. Hanay güneye doğru boydan çıkma yapmaktadır. Çıkma ahşap sütunlarla desteklenmiştir. 19. yüzyılın son çeyreğinde yapıldığı tahmin edilen Türk mimarisinin ve Aksu ilçesine özgü geleneksel mimarinin yansıtmaktadır. Sokağın korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmesi gerekmektedir.				
KORUMA DURUMU	A B X	TAŞIYICI YAPI	A B X	DIŞ YAPI
			A B X	ÜST YAPI
			A B X	SÜSLEME ELEMANLARI
			A B X	RUTUBET
BUGÜNKÜ SAHİBİ: Özel Mülkiyet		BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: Özel Mülkiyet		
YAPILAN ONARIMLAR:				
AYRINTILI TANIM: Evin alt kısımları taş üst kısımları ise ahşaptır. Hayat kısmı diğer Isparta evlerinde olduğu gibi su basmanı seviyesine kadar taş örgüdür. Kapalı hanaylı evler gurubuna girmektedir. Diğer odalar daha içeride bir sıra halinde hanaya bakmaktadır. Evin Müştemilat kısımları ikinci katta evin yan duvarında ayrı bir mekan halinde çıkıntı yapmaktadır. Eve ahşap bir merdivenle çıkılmaktadır. Evin ahşap kırma çatısı vardır. Üzeri ise kiremitle örtülüdür. Çatı kısmen çökmüştür. Evde çökme tehlikesi olduğundan iç mekanla tam olarak incelenememiştir. Zemin kısmen çökmüştür. Evde çökme tehlikesi olduğundan iç mekanlar tam olarak incelenememiştir. Zemin katında zahirelerin saklandığı serpin tabir edilen depolar ve bu mekanların daha iç kısımlarında ise ayrı ve büyük bir mekan halinde hayvanların barındığı ahır kısmı yer almaktadır. Hanayın dışarıya bakan cepheleri tamamen ahşap ile kaplıdır. Pencere şeklinde iki adet açıklığın sonradan ahşapla kapatıldığı anlaşılmaktadır. Böylece hanay kısmı tamamen kapatılmıştır. Altaki bir merdivenle ikinci kattaki hanaya çıkılır. Evdeki merdiven diğer evlerde olduğu gibi doğrudan hole çıkmayıp, evin doğu kısmına doğru ters yönde çıkmaktadır. Binaının tamamı 2460 metrekaredir. Aksu ilçesi'nin ev mimarisini yansıtmaları açısından onarımı uygun mütalaa edilmektedir.				TEKNİK BİLGİLER
				SU
				ELEKTRİK
				ISITMA
				KANALİZASYON
				X
		ORJİNAL KULLANIMI: Ev- Terkedilmiş		
		BUGÜNKÜ KULLANIMI: Ev - Terkedilmiş		
		ÖNERİLEN KULLANIMI: Turizm açısından değerlendirilebilir.		
		HAZIRLAYANLAR: Jale DEDEOĞLU Müdür Doğan DEMİRCİ Uzman		
		KONTROL EDEN: Jale DEDEOĞLU Müdür		
YAYIN DİZİNİ:	EKLER:	ONAY		
1.	RAPOR	X		
2.	FOTOĞRAF	X		
3.	RÖLÖVE PROJESİ			
4.	RESTORASYON PROJESİ	K.K. KARARLARI: A.K.T.V.K.B.K'nun 23.12.2004 tarih ve 169 Sayılı Kararı ile tesciline		
5.	HARİTA	X		
6.	KROKİ			
7.	KİTABE			
8.	VAKFİYE			
				

3.5. ARKEOLOJİK VE DOĞAL SİT ALANLARI

*Antik Kentler-Antik Kalıntılar
Doğal Sitler*

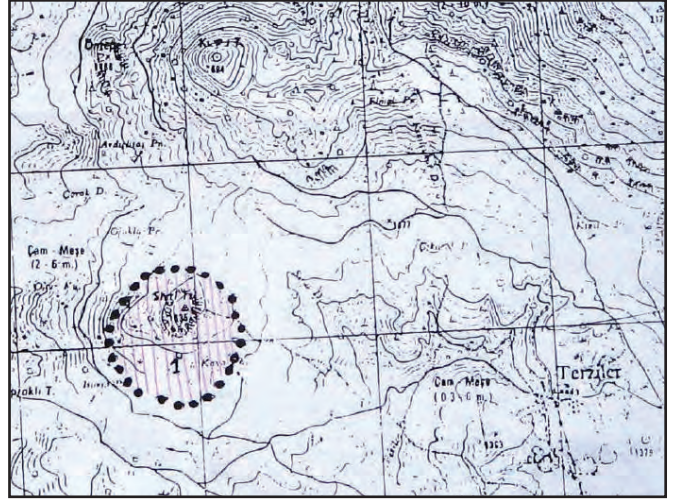

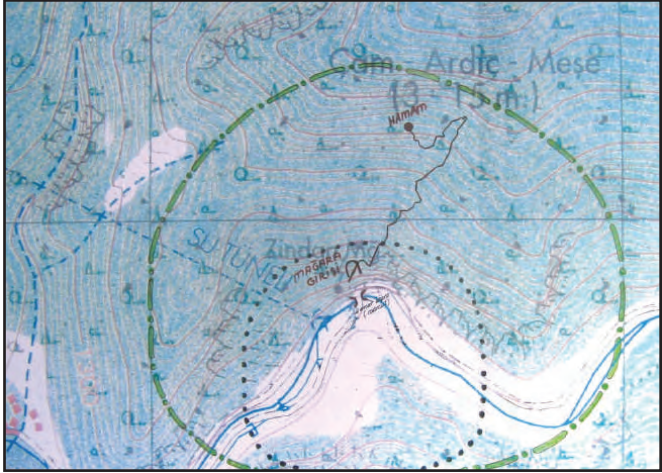
AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	SİT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO: M 26 - A 4
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: AKSU	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: Akçaşar Mahallesi Asar tepe Mevkii	KADASTRO	
			PAFTA :	ADA:
				PARSEL:
ADI : TİMBRİADA				
GENEL TANIM: Timbriada Antik Kenti, Isparta ili, Aksu ilçesi, Akçaşar Mahallesi'nin kuzeyindeki Asar Tepe mevkiinde yer alır. İlçe merkezine 2 km. uzaklıkta olup, stabilize bir yolla rahatça ulaşılabilir. Timbriada Aksu-Yılanlı Ovasına hakim tepe üzerinde olup, çok geniş bir alana yayılmaktadır. Kent yüzeyinde bol miktarda çatı kiremitleri, küp, çömlek, testicik kırıkları ve ince cidarlı Roma Dönemine ait seramik parçaları görülür. Ayrıca yüzeyde yivli sütun gövdesi, sütun parçaları, sütun altlıkları, kabartmalı alınlık parçası, arşitrav bloğu, düzgün kesimli mimari bloklar ve yer yer duvar kalıntıları gibi bina ve tapınak kalıntılarına ait çok sayıda mimari öğeler dağınık bir şekilde yer almaktadır.				
ŞİMDİKİ TEHLİKELER : Kaçak kazı ve ören yerinin tahribatı				
ŞİMDİKİ DURUM : Harabe				
SİT POTANSİYELİ : Yüzeyde görülen bol miktarda seramik parçaları ve bina-tapınak kalıntılarına ait mimari öğeleri ile zengin bir potansiyele sahiptir.			KORUMA DERECEŚİ : I. Derece	
ŞİMDİKİ KORUMA : Yok			HAZIRLAYANLAR: D. KAYA N. İŞÇİ 09/07/1996	
ÖNERİLEN KORUMA : Arkeolojik Sit				
YAYIN DİZİSİ : Doç. Dr. M. ÖZSAİT Hellenistik ve Roma Devrinde Pisidia Tarihi (S:121)			KONTROL EDEN: I. ÜNLÜSOY 09/07/1996	
GÖZLEMLER : Asar tepe mevkiinin çok yakınında bulunan Akpınar Dağı üzerine kurulan televizyon yansıtıcısı için açılan stabilize yol antik kentin eteklerinden geçmektedir. Bu tahribatın yanı sıra yöre halkının ören yerinin mimari bloklarını ev yapımında kullandıkları görülmüştür.			G.M.E.E.A.Y.K.KARARLARI: ANTALYA KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU'NUN 14.02.1997 gün ve 3291 sayılı kararıyla tesciline	
			REVİZYON :	
			G.M.E.E.A.Y.K. ONAYI:	
HARİTALAR-FOTOĞRAFLAR:				
				
				

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	SİT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO: M 26 - a 3
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: AKSU	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: Terziler Köyü - Sivri Tepesi	KADASTRO	
			PAFTA :	ADA:
				PARSEL:
ADI : TYNADA				
GENEL TANIM: Tynada Antik Kenti, Isparta İli, Aksu İlçesinin 8 km. doğusunda Terziler Köyünde çevreye hakim olan Sivri Tepesi eteklerinde yer alır. Antik kente Terziler köyünden stabilize yol olup, ulaşımı güçtür, Koçular Karaboğazı Mevkiinden 1 km. bir tırmanışla şehre daha çabuk ulaşılabilir. Sivri tepe eteklerinde kurulan şehir, Karağı ve Koçular Köyü sınırları içerisinde kalar uzanmaktadır. Şehrin, tapınak ve bina kalıntılarından Hellenistik döneme ait olduğu anlaşılmaktadır. Kentte dikkati çeken kalıntılar tapınak ve bina kalıntıları, yuvarlak yapı kalıntısı, yazıtlar, mezar taşları, sivri tepesinin güney yüzeyinde bulunan kaya mezardır. Ayrıca yüzeyde bol miktarda çatı kiremitleri, küp, çömlek, testicik kırıklarının varlığı da gözlenmiştir.				
ŞİMDİKİ TEHLİKELER : Kaçak kazı ve ören yerinin tahribatı				
ŞİMDİKİ DURUM : Harabe				
SİT POTANSİYELİ : Yüzeyde görülen bol miktarda seramik parçaları, bazı bina ve tapınak kalıntıları kaya mezarı ile zengin bir potansiyele sahiptir.			KORUMA DERECEŚİ : I. Derece	
ŞİMDİKİ KORUMA : Yok			HAZIRLAYANLAR: D. KAYA N. İŞÇİ 09/07/1996	
ÖNERİLEN KORUMA : Arkeolojik Sit			KONTROL EDEN: D. KAYA 09/07/1996	
YAYIN DİZİSİ :			G.M.E.E.A.Y.K.KARARLARI: ANTALYA KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU'NUN 14.02.1997 gün ve 3289 sayılı kararıyla tesciline	
GÖZLEMLER : Pisidia şehri olan Tynada Antik Kentinde yer yer açılan çukurlar kentin yoğun kaçak kazı tahribatı altında olduğunu göstermektedir.			REVİZYON :	
			G.M.E.E.A.Y.K. ONAYI:	

HARİTALAR-FOTOĞRAFLAR:

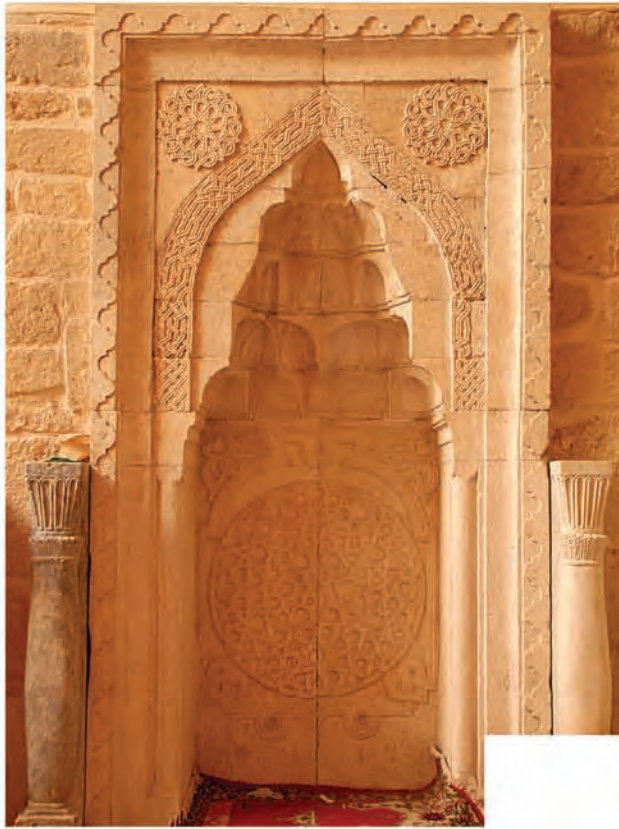

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	SİT	ENVANTER NO:		
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO:		
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: AKSU	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: Kale Yıkığı Mevkii	KADASTRO			
			PAFTA :	ADA:	PARSEL:	
ADI : SENİTLİ KALESİ						
GENEL TANIM: Isparta ili Aksu ilçesi Senitli yaylası kale yıkığı mevkiinde yer alır. Aksu ilçesinin 15 km. kuzeybatısında olup, arazi araçları ile yaklaşık 1 saatte ulaşılır. Kale yıkığı mevkii olarak adlandırılan Senitli Kalesi kuzeydoğusunda Akbel Tepe, güneydoğusunda Çamlı Tepe, güneyinde Şarluvak Tepe, güneybatısında Nacıklı Tepe ve Sorgun Deresi ile çevrilidir. Senitli Kalesi birbirine yakın büyük ve küçük iki tepe üzerinde kurulu olup, etrafında fazla geniş bir alanı kaplamayan yapı yığınları ve güneybatısındaki geniş nekropol alanından oluşur. Kale üzerindeki yapıların fazlasıyla tahrip olması nedeniyle mimari işlevi anlaşılmamakta olup, üzerinde harçlı moloz taş yığınlarından ancak geç dönem yapı kalıntısı olduğu anlaşılmaktadır. Kale çevresinde dağınık halde düzgün kesme taş ve mimari bloklar, heykel kaideleri, mezar stelleri parçaları ve tarip olmuş mezar stelleri bulunur. Nekropol yönüne doğru uzanan görülebilen izleri 30-40 m. uzunluğunda antik yol vardır.						
ŞİMDİKİ TEHLİKELER : Kaçak kazı ve ören yerinin tahribatı						
ŞİMDİKİ DURUM : Harabe						
SİT POTANSİYELİ : Kötü			KORUMA DERECEŚİ : 1			
ŞİMDİKİ KORUMA : Yok			HAZIRLAYANLAR: Nezihat IŞCI Arkeolog İlhan GÜCEREN Arkeolog 09.07.1996			
ÖNERİLEN KORUMA : Arkeolojik Sit			KONTROL EDEN: Müyesser TOSUNBAŞ Müze Müdürü 01.12.1998			
YAYIN DİZİSİ :			G.M.E.E.A.Y.K.KARARLARI: ANTALYA KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU'NUN 18.02.1999 gün ve 4097 sayılı kararıyla tesciline			
GÖZLEMLER : Yüzeyde görülebilen mimari parçaları ile Geç Roma Bizans dönemine tarihlenebilen Senitli Kalesi yapı kalıntıları fazlasıyla tahrip edilmiş olup, moloz yığınının ibarettir.			REVİZYON :			
			G.M.E.E.A.Y.K. ONAYI:			
HARİTALAR-FOTOĞRAFLAR:						

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	SİT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO: M 26 - a 4
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: AKSU	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: Zindandere Mevkii	KADASTRO	
			PAFTA :	ADA:
				PARSEL:
ADI : ZİNDAN MAĞARASI - EURYMEDON KUTSAL ALANI				
GENEL TANIM: Zindan Mağarası Kutsal Alanı Isparta İli, Aksu İlçesi'nin 2 km. doğusunda bulunan Zindan Mağarası önünde, Köprüçay'ın bir kolu olan yerel adıyla Zindan Deresi'nin kenarında bulunmaktadır. Pisidia Bölgesi sınırları içinde kalan kutsal alan coğrafi özellikler açısından oldukça sarp bir bölgede yer almaktadır. Zindan Mağarasının uzunluğu 765 m. dir. İçerisinde yaz ve kış aylarında devamlı olarak akan küçük bir dere vardır. Bu dere Romalılar tarafından yapılan bir su kanalı ile derin olarak açılmış havuzlara boşalımı sağlanmıştır. Zindan Mağarasının en büyük özelliği tarihi dönemlerde kullanılmış olmasıdır. Mağaranın önünde tanrı Eurymedon adına yapılan kutsal açık hava tapınağının kalıntıları yer almaktadır. Geç Roma ve Erken Bizans dönemlerinde buranın ağız kapatılarak bir nevi sığınak ve ibadet yeri olarak kullanılmıştır. Ayrıca mağara girişinde; siyah-beyaz ve çok az sayıda kırmızı taş tesseredan yapılmış, bezek olarak da Eurymedon başı, iki yanında yunus motifi, altta ve üstte kanatlı uçan erkek motifleri yer alan, bir kısmı tahrip edilmiş, Roma dönemi mozaik bir taban bulunmaktadır. Zindan Mağarası önünde Zindan Deresi üzerine yapılmış 6.00 m. genişliğinde, her iki ayak arası 7.00 m. uzunluğunda olan Roma dönemi Köprüsü bulunmaktadır. Köprü'nün kilit taşı üzerindeki Eurymedon tanrısı büstü kırılmış ve üzeri betonla örtülmüştür. Zindan Mağarası Karşı Tepe yamacında Erken Hristiyanlık Dönemi ve sonrasına tarihlendirilebilecek bir manastır yerleşimi ve buna bağlı bir kiliseye ait mimari kalıntılar yer almaktadır. Mağaranın bulunduğu vadiyi çevreleyen tepeler, I. Derece Doğal sit sınırı içerisine alınmıştır.				
ŞİMDİKİ TEHLİKELER :				
ŞİMDİKİ DURUM :				
SİT POTANSİYELİ :			KORUMA DERECEŚİ : I. Derece	
ŞİMDİKİ KORUMA :			HAZIRLAYANLAR:	
			Nezihat İŞÇİ Arkeolog Doğan DEMİRCİ Uzman	
ÖNERİLEN KORUMA : I. Derece Doğal ve Arkeolojik Sit			KONTROL EDEN: 07.12.2005 Mustafa AKASLAN Müze Müdür V.	
YAYIN DİZİSİ : D. KAYA - S. MITCHELL; The Sanctuary of the God Eurymedon at Tymbiriada in Pisidia Anatolin Studies, XXXV, 1985 N. BAŞAR, Isparta Zindan Mağarası Etüdü, Ankara, 1968			G. M. E. E. A. Y. K. KARARLARI: ANTALYA KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KURULU'NUN 24.04.2003 gün ve 5818 sayılı kararıyla; İzmir II nolu Koruma Kurulunun 15.06.1988 gün ve 307 Sayılı kararı ile belirlenen Doğal Sit Alanının I. Derece olarak belirlenmesine, Kurulun 22.05.1990 gün ve 763 sayılı kararı ile belirlenen I. Derece Arkeolojik Sit Alanının sınırlarının I. Derece Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı sınırlarının belirlenmesine	
GÖZLEMLER : Zindan Mağarası önünde yer alan Eurymedon Kutsal Alanı nehirle ayrılan duvar, tünel inşaatı sırasında ırmağın yatağı değiştirilirken tahrip olmuştur. Roma Köprüsü kilit taşı üzerinde Eurymedon tanrısı kabartma büstü kırılmıştır.			REVİZYON :	
			G. M. E. E. A. Y. K. ONAYI:	
HARİTALAR-FOTOĞRAFLAR:				
				
				

4. ATABEY

4.1. TARİHÇE:

Merkez ilçenin kuzeyinde bulunan, Atabey ilçe sınırları içinde tespit edilebilmiş en eski yerleşim yeri Erken Kalkolitik (MÖ 5500-4500) malzemenin bulunduğu Pembeli Höyük'de (Pembeli Köyü) ele geçmiştir. Harmanören köyünde bulunan Gündürle I ve Gündürle II Höyükleri İlk Tunç Çağ (MÖ 3000-1200) dönemine tarihlenen malzeme vermektedir. 1989 yılından beri sürdürülen Müze kurtarma kazıları sonucunda açığa çıkarılan İlk Tunç Çağ (MÖ 2700/2600-1900/1800) mezarlık alanında ölümlerin küpler içine hoker tarzında bacaklar karına çekik ve bir yana doğru yatırılarak gömüldüğü anlaşılmıştır. Küplerin ağzı kapaktaşı ya da derin bir çanakla kapatılmış kenarları moloz taşlarla desteklenmiştir. Ölümlerin yanına mezar hediyesi olarak; bronz yüzük, küpe, bilezik, bronz spatula ve iğne, ağırşak, gaga ağızlı testi vb. kap kakak, taş balta, obsidyen (doğal cam) kesici konulmuştur. Hitit (MÖ 1800-1200) dönemindeki metinlerde bugünkü Atabey ilçesi topraklarının içinde bulunduğu bölgenin adı Pitaşşa olarak geçer. Frig (MÖ 750-690), Lidya (MÖ 690-547) ve Pers (MÖ 547-334) dönemlerinde bölge sadece siyasal olarak el değiştirmiş, hiçbir zaman tam olarak ele geçirilememiştir. Bölge MÖ 334 tarihinde Büyük İskender'in kontrolüne geçmiş ve MÖ 323 yılında ölümüne kadar Makedonyalı sülaleye bağlı kalmış daha sonra Büyük İskender'in haleflerinden Seleukos ve Lysimakhos arasında MÖ 281'de yapılan Kurupedion savaşı ile Seleukosların eline geçmiştir.

Bu dönemde Atabey ilçesi sınırları içinde **Seleukeia Sidera** (Bayat) antik kenti kurulmuştur. Kent muhtemelen Seleukos Kralı Seleukos I (MÖ 312-280) veya oğlu Antiokhos I (MÖ 280-261) tarafından kurulmuş olmalıdır. Roma İmparatoru Cladius (MS 41-54) tarafından şehrin adı Claudia Seleukeia olarak değiştirilmiştir. MS 7. yüzyılda yaşayan Hierokles Pisidia'daki Seleukeia'dan bahsederken diğer Seleukeialarla karışmaması için sonuna Sidera (Demir) adını eklemiştir. Kentte surlarla çevrili Akropol (yukarı kent), akropolün kuzeyinde Yunan tiyatrosu tarzında yamaca oturtulmuş tiyatro yer alır. Tiyatronun Cavea (oturma sıraları) kısmı tahrip olmuştur. Sahne binasına yanlardan girişi sağlayan Vomitorium (tonozlu giriş) ayakta. Akropolün güneybatısında Hellenistik devir bir tapınağın podyumu vardır. Alt kısımda tabanı basamaklı, 180x120 cm ebadında 20 m uzunluğunda tünelle inilen bir sarnıç yer alır. Akropolün güneydoğu yamacında ovaya bakan kısımda ardındaki kayaya hatıl delikleri açılmış bir kutsal alan mevcuttur. Bu yapının güneyinde iki tarafı apsisli (yarım) bir yapı ortaya çıkmıştır. Yapının güney cephesi düzgün kesme taş olup ön kısmında mozaik döşeli bir taban bulunmaktadır. Akropolün kuzeybatı yamacında geniş bir mezarlık alanı bulunur. Mezarlıkta Sanduka mezar ve bol miktarda Oda mezar mevcuttur.

Pisidya bölgesinin Frigya'ya komşu olan kuzey sınırlarında yer alan **Agrae** antik kenti bugünkü Atabey ilçesi altında ya da yakınlarındadır. Bu kentten herhangi bir kalıntı yoktur. Atabey ilçe merkezinin kuzeybatısında **Kelian** (Kapıcak Köyü) yakınındaki bir kayalıkta Parlais (Barla) ve Prostanna (Eğirdir) şehirlerinin sınırlarını belirleyen bir sınır yazıtı bulunmaktadır. Köy civarında küçük bir yerleşme vardır.

MÖ 188 yılında Roma ordusuna yenilerek Apameia barışını imzalayan Seleukoslar Toroslara kadar olan kısımdan çekilmişler ve bölge Romalılar tarafından Bergamalılara bırakılmıştır. MÖ 188-133 yılları arasında Bergama Krallığının elinde bulunan bölge, MÖ 130 yılında Romalılar tarafından ele geçirilerek, MÖ 102-49 yılları arasında Kilikia eyaleti içine alınmış daha sonra Asia eyaletine bağlanmıştır. MÖ 39 yılında Galat kralı Amyntas'ın kontrolüne giren bölge MÖ 25 yılına kadar bu durumda kalmış daha sonra Galatia eyaleti içine alınmıştır. Bölge Roma İmparatorluğunun MS 395 yılında parçalanmasıyla Doğu Roma İmparatorluğu (Bizans) sınırları içinde kalmıştır.

Türkler, Malazgirt Muharebesinden sonra Batı Anadolu'nun birçok kısmını ele geçirdiler. Ancak bu yörelerdeki Selçuklu egemenliği, gerek Bizansın güçlü savunması, gerek Haçlı seferleri sebebiyle uzun süreli olmadı. Ele geçirilen yerler Bizanslılar'la Selçuklular arasında el değiştirdi. II. Kılıç Arslan

zamanında (1156-1192) yoğunlaşan savaşlar 1176 yılında yapılan Miryakefalon zaferiyle dönüm noktasına ulaştı. Isparta ve civarının 1204'de III. Kılıç Arslan'ın saltanatı sırasında fethedilmesi arkasından, Atabey Anadolu Selçuklularının uç kumandanlarından Gazi Ertokuş Bey tarafından Bizanslılardan alınmış ve bir üs haline getirilmiştir. 1301 yılında kurulan Hamitoğulları Beyliği hakimiyetine giren Atabey, beyliğin ikiye ayrılmasından sonra Dünder Bey'in tarafında kalmıştır. İlyas Bey'in oğlu Kemaleddin Hüseyin Bey 1380 yılında Osmanlı Padişahı I. Murat ile yaptığı anlaşma sonucunda 80.000 altın karşılığında Isparta ve havalisini Osmanlı egemenliğine bırakmıştır. Atabey de bu dönemde Osmanlı hakimiyetine girmiştir. Osmanlı döneminde 22 mahalleden meydana gelen kasaba, özellikle dokumacılığın geliştiği sanayi ve ilim merkezi olarak görülür.

Millî Mücadele döneminde işgallere karşı Isparta'da teşkilatlanan Kuva-yı Milliye'ye bağlı olarak Atabey'de de Müdür Hamdi Efendi, Naip Hüseyin Atıf, Onaçlı Hafız, Hacı Esat, Sırrı, Saatçizade Musda Efendilerden oluşan Milli Müdafaa Heyeti oluşturulmuştur. Bu heyet, yaptığı çalışmalarla Kuva-yı Milliye'ye süvari toplamış ve cepheye göndermiştir. Bunun yanında Atabey'in önemli ziraat ürünlerinden olan tütün, üreticilerden toplanarak cepheye ulaştırılmıştır.

Kasabanın Ağros olan ismi 1926 yılından itibaren Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilen bir yasayla Atabey olarak değiştirilmiş, 1953 yılında bucak, 1 Nisan 1960 tarihinde de ilçe olmuştur.

4.2. COĞRAFİ KONUM:

İlçe kuzeyden Senirkent ve Uluborlu, batıdan Gönen, güneyden Isparta merkez ilçe, doğudan da Eğirdir ilçeleri ile çevrilidir. İlçenin kuzeyini ve batısını Barla dağı engebelendirir. Dağlarında yer yer meşe korulukları bulunmaktadır. İlçe, iklimi itibarıyla Akdeniz ve kara iklimi arasında bir özellik göstermektedir. Yıllık ortalama yağış miktarı metrekareye 330 kg dır. Yüzölçümü 202 km² olan ilçenin il merkezine uzaklığı 23 km' dir.

4.3. ANTİK KENTLER

4.3.1. Agrae:

Atabey ilçe merkezinde yer alan Agrae kenti modern ilçe merkezi altında kalmıştır. Birkaç mimari parça dışında kentten herhangi bir kalıntı yoktur. İlçe merkezinin kuzeybatısında Kapıcak köyü yakınında Parlais (Barla) ve Prostanna (Eğirdir) şehirlerinin sınırlarını belirleyen bir sınır yazıtı bulunmaktadır. Agrae Bizans döneminde Seleukeia ile birlikte bir piskoposluk merkezidir.

4.3.2. Seleukeia Sidera:

Seleukeia antik kenti Atabey ilçesinin güneyinde, Bayat Köyü yakınındadır. Kent Suriyeli Kral Seleukos I (MÖ 312-280) veya oğlu Antiokhos I (MÖ 280-261) tarafından kurulmuştur. Roma İmparatoru Cladius (MS 41-54) tarafından şehrin adı Claudia Seleukeia olarak değiştirilmiştir. MS 7. yüzyılda yaşayan Hierokles, Pisidia'daki Seleukeia'dan bahsederken diğer Seleukeialarla karışmaması için sonuna Sidera (Demir) adını eklemiştir.

Antik kentte 1993 yılında Müze Müdürlüğü başkanlığında bir kurtarma kazısı yapılmıştır. Kentin Akropolü (Yukarı kent) surlarla çevrili olup, akropolün kuzeyinde Yunan tiyatrosu tarzında yamaca oturtulmuş tiyatro yer alır. Tiyatronun Cavea (oturma sıraları) kısmı tahrip olmuştur. Sahne binasına yanlardan girişi sağlayan Vomitorium (Tonozlu giriş) ayakta. Akropolün güneybatısında Hellenistik devir bir tapınağın podyumu vardır. Alt kısımda tabanı merdivenli, 180x120 cm ebadında 20 m uzunluğunda tünelle inilen bir sarnıç yer alır. Akropolün güneydoğu yamacında ovaya bakan kısımda ardındaki kayaya hatıl delikleri açılmış bir kutsal alan mevcuttur. Bu yapının güneyinde iki tarafı apsisli (yarımay) bir yapı ortaya çıkarıldı. Yapının güney cephesi düzgün kesme taş olup ön kısmında mozaik döşeli bir taban bulunmaktadır.

Akropolün kuzeybatı yamacında geniş bir mezarlık alanı bulunur. Mezarlıkta Sanduka mezar ve bol miktarda Oda mezar mevcuttur. Oda mezarların içi kayaya oyulmuş tavanı yuvarlak tonoz biçimlidir. Mezarların içine iki ya da üç basamakla inilmektedir. Mezar odasının girişinde iki yanda ölülerin yatırıldığı kısım ortada ise mezar hediyelerinin konulduğu seki bulunmaktadır.

4.3.2. Göndürle I Höyük Mezarlığı:

İlimiz sınırları içinde Atabey ilçesi, Harmanören (Göndürle) köyü yakınındaki Göndürle I Höyük Mezarlığında 1989 yılından beri kurtarma kazısı yapılmaktadır. Bu kazı aynı zamanda ilimizde açığa çıkarılan İlk Tunç Çağ mezarlığıdır. Mezarlık alanındaki esas ölü gömme yöntemi küp mezarlar olup İlk Tunç Çağ II ile Orta Tunç Çağ başı arasında (MÖ 2700/2600 - 1900/1800) gömü yapılmıştır. Genellikle doğuya dönük yatırılan küplerin içine, ölen kişiler hoker tarzında bacaklar karına çekik ve bir yana doğru yatırılmışlardır. Küpün ağzı kapaktaşı ya da küçük derin bir çömlekle kapatılarak etrafı moloz taşlarla desteklenmiştir. Ölünün yanına mezar hediyesi olarak; kadın ise bronz yüzük, küpe, bilezik, ağırşak, gaga ağızlı testi vb. kap kakak, erkek ise taş balta, obsidyen (doğal cam) kesici, bronz spatula v.b. metal objelerle gaga ağızlı testiler konulmaktadır. Söz konusu bu mezarlık alanı Erken Tunç çağ kültürüne ışık tutmaktadır.

4.4. ATABEY İLÇESİNDEKİ DİĞER KALINTILAR

4.4.1. Kelian:

Kapıcak Köyü içinde Kelian isimli bir yerleşme tespit edilmiştir. Kalıntıların mevcut durumuna göre küçük bir yerleşme olan Kelian antik çağda Seleukeia (Bayat) veya Agrae (Atabey)'in bir köyü olmalıdır.

4.5. ANITSAL VE SİVİL MİMARİ YAPILAR

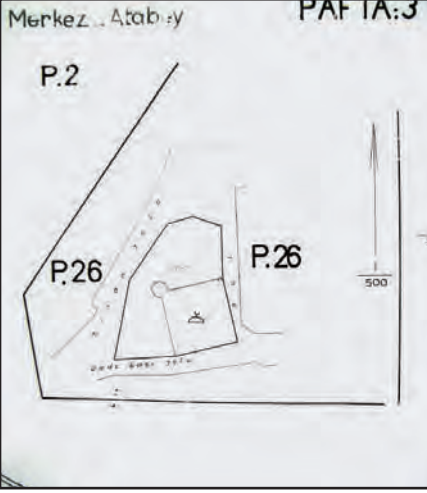
*Evler-Camiler-Türbeler
Medreseler-Çeşmeler*

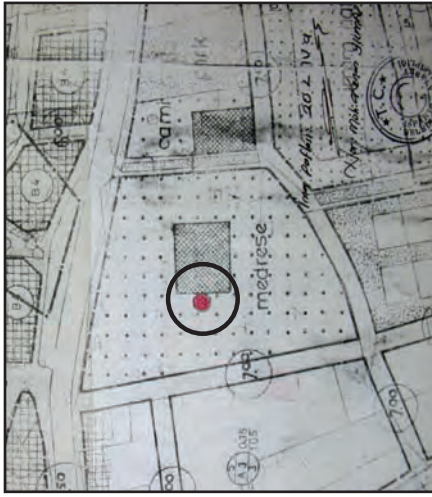

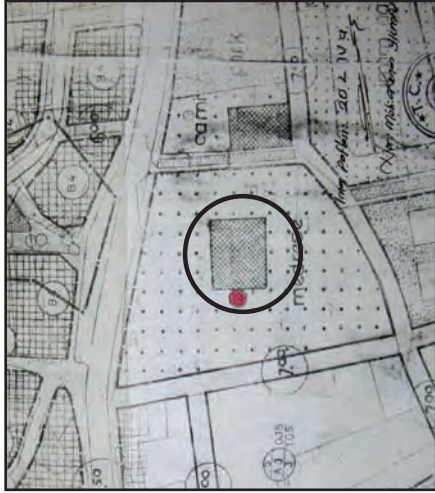
AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	ANIT	ENVANTER NO:								
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO:								
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: ATABEY	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: Onaç Mahallesi		KORUMA DERECESESİ	ANITSAL	1	2	3				
ADRESİ: Atabey İlçesi Onaç Mahallesi Kumacık Sokak No:53	KADASTRO:	PAFTA: 117	ADA:	PARSEL: 10812	ÇEVRESEL	1	2	X				
KONUT	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI: Osmanlı									
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:	VAKFİYE:									
GENEL TANIM: İki katlı, ahşap bağdadi duvarlı, kırma çatısı Marsilya tipi kiremitle kaplı, orta sofalı tek cumbalı, iki ayrı giriş kapısı bulunan ev. Toplam 306 m ² . alana oturmaktadır.												
KORUMA DURUMU	A X C	TAŞIYICI YAPI	A X C	DIŞ YAPI	A X C	ÜST YAPI	A X C	SÜSLEME ELEMANLARI	A X C	RUTUBET	X B C	YOK İZİ VAR ÖNEMLİ
BUGÜNKÜ SAHİBİ: Hikmet KARAHAN ve 7 kişi hisseli				BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: Özel Mülkiyet								
YAPILAN ONARIMLAR: Bilinen bir onarımı yok.												
AYRINTILI TANIM: İki katlı olup, zemin kat su basmanına kadar taş, bunun üzeri ahşap hatlı kerpiç malzeme, ikinci katı ise bağdadi ile inşa edilmiştir. Evin ana girişi güneydendir. Giriş çift kanatlı bir kapı ile sağlanmaktadır. Güneydeki ana giriş kapısının üzerinde bir cumbası vardır. Ayrıca batıdan ikinci giriş kapısı vardır. Ahşap ve birbirlerine paralel iki adet merdivenle evin ikinci katına çıkılmaktadır. Ev orta sofalı tipte olup, batı tarafında bir çıkma yapmaktadır. Güneyde yani ana caddenin bakan taraftaki cumba giriş kapısının hemen üzerindedir. İkinci katta batıda ana caddenin bakan bey odasının ahşap tavanında sekiz kollu yıldız biçimli tavan göbeği vardır. Bu odanın tavanında alçı üzerine geometrik silmeli süslemeler yapılmıştır. Batı taraftaki odalarda duvarda tabandan yaklaşık 1 metre yukarıda, üzerine eşya konması amacıyla birer lambalık yapılmıştır. Ortadaki sofanın caddenin bakan cephesi tamamıyla penceredir. Evin köşelerinde süs amaçlı ahşap sütunçeler yer almaktadır. Batıdaki girişin üzerindeki oda mutfak olarak kullanılmaktadır. Mutfakta girişte pahlanmış vaziyette ahşap nişler ve ahşap dolaplar bulunmaktadır. İkinci katta sofa etrafında ikiye bölünmüş odalar. İkinci katta odaların caddenin bakan cephesinde dikdörtgen biçimli ikiye bölünmüş odalar. Evin girişinde (taşlık tabir edilen kısımda) toplam üç oda ve bir de ahır bulunur. Çatı saçaklarında testere dişi biçiminde sade ahşap işçilikleri görülmektedir. Evin doğu cephesi sağırdır. Kuzey cephesinde ise çıkma bulunmayıp dikdörtgen biçimli dört giyotin penceresi vardır. Güneye bakan çıkma üzerinde üçgen alınlık bulunur. Alınlık üzerinde herhangi bir süsleme veya tarih bulunmaz. Ev kırma çatılı olup, çatının üzeri marsilya tipi kiremitle kaplıdır. Evin ana cephesinin doğu tarafında çatıdaklar görülmektedir.								TEKNİK BİLGİLER SU X ELEKTRİK X ISITMA X KANALİZASYON X				
ORJİNAL KULLANIMI: Konut												
BUGÜNKÜ KULLANIMI: Kullanılmıyor												
ÖNERİLEN KULLANIMI: Karakterine uygun bir şekilde kullanılabilir.												
HAZIRLAYANLAR: Mustafa DEMİREL Müze Araştırmacısı Doğan DEMİRCİ Uzman												
KONTROL EDEN: Jale DEDEOĞLU Müdür												
YAYIN DİZİNİ:		EKLER:		ONAY								
1.		RAPOR		X								
2.		FOTOĞRAF		X								
3.		RÖLÖVE PROJESİ										
4.		RESTORASYON PROJESİ		K.K. KARARLARI: AKTVKBK'nun 25.03.2005 tarih ve 331 Sayılı Kararı ile tesciline								
5.		HARİTA		X								
6.		KROKİ										
7.		KİTABE										
8.		VAKFİYE										
												
												

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ D.K.V.K.E.			ANIT	ENVANTER NO:														
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				HARİTA NO: 20 L 4 B														
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: ATABEY	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: Müftü Mahallesi			KORUMA DERECESİ	ANITSAL	1	2	3										
ADRESİ: Atabey İlçesi Müftü Mahallesi Medrese Sokak No:10		KADASTRO:				ÇEVRESEL	1	2	X										
		PAFTA: 109	ADA:	PARSEL: 9773		ÇEVREYE AYKIRI	1	2	3										
KONUT	YAPTIRAN:	YAPAN:			MİMARİ ÇAĞI: Osmanlı														
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:			VAKFİYE:														
GENEL TANIM: İki katlı, ahşap bağdadi duvarlı, kırma çatısı Marsilya tipi kiremitle kaplı, orta sofalı tek cumbalı, birisi bahçede olmak üzere iki ayrı giriş kapısı bulunmaktadır.																			
KORUMA DURUMU	A X C	TAŞIYICI YAPI	A X C	DIŞ YAPI	A X C	ÜST YAPI	A X C	SÜSLEME ELEMANLARI	A X C	RUTUBET	X YOK B İZİ VAR C ÖNEMLİ								
BUGÜNKÜ SAHİBİ: Hasip ERENKUŞ					BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: Özel Mülkiyet														
YAPILAN ONARIMLAR: Bilinen bir onarımı yok.																			
AYRINTILI TANIM: İki katlı olup, zemin kat su basmanına kadar taş, ikinci katı ise bağdadi ile inşa edilmiştir. Zemin kat yolun 50 cm. kadar altında kalmıştır. Evin üzeri beton sıva ile sıvanmıştır. Evin ana girişi batı taraftandır. Giriş basık kemerli bir açıktıktan, çift kanatlı bir kapı ile sağlanmaktadır. Batıdaki ana giriş kapısının üzerinde bir cumbası vardır. Ayrıca kuzeyden bahçeye açılan küçük tek kanatlı ikinci bir giriş kapısı vardır. Müstemilat kısmı betonarme olup, yeni yapılmıştır. Ahşap bir adet merdivenle evin ikinci katına çıkılmaktadır. Ev iç sofalı tipte olup, zemin katta sofanın etrafında güney ve kuzey cenahlarda ikişer oda bulunur. İkinci katta da plan zemin katın aynısıdır. Ancak ikinci katta giriş kapısının üzerindeki cumbanın bulunduğu oda fevkani olup, bir basamaklı bir merdivenle odaya giriş sağlanmaktadır. Ana caddeye bakan taraftaki cumba giriş kapısının hemen üzerindedir. Cumbanın köşelerinde süs amaçlı yapılan birer ahşap sütunçe bulunur. Cumbanın caddeye bakan kare biçimli bir penceresi vardır. Evin saçak altları testere dişi şeklinde ahşap işçiliklidir. Cumba üzerinde, bu saçığın altında beyaz bir bant üzerine yer alan stilize bitkisel motifler baskı tekniği kullanılarak yapılmıştır. İkinci katta sofanın ahşap tavanında sekiz kollu yıldız biçimli tavan göbeği vardır. İkinci katın güney duvarında bulunan aynalık sade olup, beyaz sıva ile kaplıdır. İkinci katta cumbanın her iki yanında odaların caddeye bakan cephelerinde simetrik olarak dikdörtgen biçimli ikişer pencere yer alır. Evin diğer cepheleri sade olup güneyinde kare biçimli iki, kuzeyinde dikdörtgen biçimli dört pencere bulunur. Ana giriş üzerindeki tek cumbasında alınlık üzerinde herhangi bir süsleme veya tarih bulunmamaktadır. Ev kırma çatılı olup, çatının üzeri marsilya tipi kiremitle kaplıdır. Ev toplam 454,30 m ² alana oturmaktadır.										TEKNİK BİLGİLER <table border="1"> <tr> <td>SU</td> <td>ELEKTRİK</td> <td>ISITMA</td> <td>KANALI-ZASYON</td> </tr> <tr> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> </table>		SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALI-ZASYON	X	X	X	X
SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALI-ZASYON																
X	X	X	X																
ORJİNAL KULLANIMI: Ev																			
BUGÜNKÜ KULLANIMI: Ev																			
ÖNERİLEN KULLANIMI: Karakterine uygun bir şekilde kullanılabilir.																			
HAZIRLAYANLAR: Mustafa DEMİREL Müze Araştırmacısı Doğan DEMİRCİ Uzman																			
KONTROL EDEN: Jale DEDEOĞLU Müdür																			
YAYIN DİZİNİ:		EKLER:		ONAY															
1.		RAPOR		X															
2.		FOTOĞRAF		X															
3.		RÖLÖVE PROJESİ																	
4.		RESTORASYON PROJESİ																	
5.		HARİTA		X															
6.		KROKİ																	
7.		KİTABE																	
8.		VAKFİYE																	
																			

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	ANIT	ENVANTER NO:										
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO:										
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: ATABEY	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: ONAÇ												
ADRESİ:	KADASTRO:	PAFTA: 3	ADA:	PARSEL: 10787										
ADI: CUMA CAMİ VE MINARESİ (KIRIK MİNARE CAMİ)	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI: 18.yy											
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:	VAKFIYE: Kırk Minare Vakfı											
GENEL TANIM: Kareye yakın dikdörtgen planlı, kırma çatı ile örtülü, minaresi pabuç bölümünden sonra yıkılmış, harap bir durumda bulunan camidir.														
KORUMA DURUMU	A B X	TAŞIYICI YAPI	A B X	DIŞ YAPI	A B X	ÜST YAPI	A B X	SÜSLEME ELEMANLARI	A B X	RUTUBET	A B X	YOK İZİ VAR ÖNEMLİ		
BUGÜNKÜ SAHİBİ: Vakıflar Genel Müdürlüğü					BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: Vakıflar Genel Müdürlüğü									
YAPILAN ONARIMLAR: Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından sürdürülen restorasyon çalışması halen devam etmektedir.														
AYRINTILI TANIM: Cami yerleşim alanının dışında, bahçeler arasında, moloz taş ve köşelerde kullanılan kesme taş ile inşa edilmiş, dikdörtgen planlı, tek katlı, geniş ahşap saçaklı, kırma çatılıdır. Kitabesi yerinden sökülüp taşınmış olan caminin, mihrap üzerinde bulunan, 1211H./1796 M. tarihi nedeniyle bu tarihte inşa edildiği yada onarıldığı düşünülmektedir. Kuzey cephede bulunan giriş kapısı basık kemerlidir. Kemer üzerinde sökülüp taşınmış olan kitabenin yeri bulunmaktadır. Özgün olan ahşap kapı kanadı oymalar ile süslenmiştir. Harimin iki yanında demir parmaklıklar ile ayrılmış ibadet mekanları bulunmaktadır. Harimin ortasında bulunan ahşap direk tavanı taşımaktadır. Ahşap direk bitkisel bezemeli bir başlıkla sona ermektedir. Tavanda yedi kollu iki yıldız motifi bulunmaktadır. Güney aksta yer alan mihrap nişi yarım yuvarlaktır. ve üzerinde bitkisel bezemeler bulunmaktadır. Özgün olan minberin korkulukları ve külâhı yıkılmış durumdadır. Kuzeyde bulunan mahfili on adet ahşap sütun taşımaktadır. Harim doğu ve batı duvarlarında ikişer, mihrap duvarında mihrabın iki yanında birer pencere ile aydınlanmaktadır. Pencereleer içten dışa doğru daralmaktadır ve demir şebekelidir. Caminin minaresi kuzey batıda yer almaktadır. Kesme taştan yapılmış olan minare, sekizgen yüksek kaidelidir. Kaidenin beş kenarında, sivri kemer bulunmaktadır. Pahlı olarak pabuç bölümüne geçilmiştir. Minarenin bu bölümden sonrası yıkılmış durumdadır.										TEKNİK BİLGİLER				
					SU					ELEKTRİK				
					ISITMA					KANALİZASYON				
					ORJİNAL KULLANIMI: Cami									
					BUGÜNKÜ KULLANIMI: Kullanıma Kapalı									
					ÖNERİLEN KULLANIMI: Cami									
					HAZIRLAYANLAR: Sibel DOĞAN, S. Tarihçi, Ruhan SARAL, Mimar									
					KONTROL EDEN:									
YAYIN DİZİNİ:					EKLER:					ONAY				
1.					RAPOR					X				
2.					FOTOĞRAF					X				
3.					RÖLÖVE PROJESİ									
4.					RESTORASYON PROJESİ					K.K. KARARLARI: ANTALYA KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU'NUN 11.09.2006 gün ve 1163 sayılı kararı ile tesciline				
5.					HARİTA					X				
6.					KROKİ									
7.					KİTABE									
8.					VAKFIYE									

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	ANIT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO:
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: ATABEY	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: MERKEZ		
ADRESİ: ATABEY (AGRAE) MERKEZİ	KADASTRO:		KORUMA DERECESİ	ANITSAL
	PAFTA:	ADA:	PARSEL: 9798	ÇEVRESEL
				ÇEVREYE AYKIRI
ERTOKUŞ KÜMBETİ	YAPTIRAN: Mübarezzüddin ERTOKUŞ	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI: Selçuklu	
	YAPIM TARİHİ: H. 621 (M. 1224)	KİTABE:	VAKFIYE:	
GENEL TANIM: Atabey'de Mübarezzeddin Ertokuş Medresesi'nin batı yüzüne bitişik sekizgen gövdeli ve külahlı bir yapıdır. 6.40 X 6.40 m.lik kare oturmalığın üstüne kurulu gövdenin kemerleri 2.69 X 2.80 m. arasında değişir. Her yüzde köşelerden 0.32 m. genişlikteki tuğla ayakları, oturmalıktan 4.95 m. yukarıda kesilerek, beyaz bir taş sırasıyla gövdenin üst bölümünü oluşturur. Bunu yarım yıldızlarda ve halat örgüden taş silme izler. Bundan sonraki iki sıra tuğla külahın görünen kesimleridir. Kümbete medresenin baş evyanlarından girilir. Tuğla döşemeden 2.43 m. yukarıda başlayan ve 3.21 m. de biten güney batı ve kuzey yöndeki üç pencere kemerlidir.				
KORUMA DURUMU	A X C	TAŞIYICI YAPI	A X C	DIŞ YAPI
			A X C	ÜST YAPI
			A X C	SÜSLEME ELEMANLARI
			A X C	RUTUBET
			A X C	YOK
			A X C	İZİ VAR
			A X C	ÖNEMLİ
BUGÜNKÜ SAHİBİ: Vakıflar Genel Müdürlüğü		BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: Vakıflar Genel Müdürlüğü		
YAPILAN ONARIMLAR:				
AYRINTILI TANIM: 3.51 m. yüksekte kesilen kümbetin gövdesini içeri taşkın olan yarım daire kesitli kubbe örter. Sekizgen gövdeden kubbeye geçişte, köşelere sadece birer kılıcına tuğla konmuştur. Duvarlarda kullanılan gereç sıvadan dolayı bilinmemekte birlikte altta taş, kubbeye tuğla kullanılmıştır. İçerideki çini sanduka göstermelidir. Ölünün cenazelik katında olduğu sanılmaktadır. Kümbetin medreseden ayrı bir tarihte yapıldığı ve 13.yy 2. yarısına tarihlendirilmektedir. Sekizgen gövdeli, alması ve sekizgen külahlı yapıda, dış köşelerin tuğla ayakları ilk örnekleridir. Kümbete üstü örtülü 0,91 X 2,14 m. ölçülü bir çini sanduka vardır. Bir süpürgelikte yerden yükseltilen alt kesim kesme tuğlalarla delikli ve geometrik bezelidir. Kible yüzünde ortadaki boşluğun üstü kemer biçiminde olup hazire penceresi niteliğindedir. Sandukanın sekizgenlerden oluşan ve ikişer kenarının kare içine alınmış delikli alt kesimi firuze çinilerle kaplıdır.				TEKNİK BİLGİLER
				SU
				ELEKTRİK
				ISITMA
				KANALI-ZASYON
				ORİJİNAL KULLANIMI: Kümbet
				BUGÜNKÜ KULLANIMI: Kümbet
				ÖNERİLEN KULLANIMI: Kümbet
				HAZIRLAYANLAR: D. KAYA S. HEPER
				KONTROL EDEN: İ. ÜNLÜSOY
YAYIN DİZİNİ:	EKLER:	ONAY		
1.	RAPOR	X		
2.	FOTOĞRAF	X	REVİZYON	
3.	RÖLÖVE PROJESİ			
4.	RESTORASYON PROJESİ			
5.	HARİTA	X	K.K. KARARLARI: A.K.V.T.V.K. Kurulunun 16.08.1989 tarih ve 867 Sayılı Kararı ile tescil edilmiştir.	
6.	KROKİ			
7.	KİTABE			
8.	VAKFIYE			
				

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	ANIT	ENVANTER NO:							
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO:							
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: ATABEY	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: MERKEZ	KORUMA DERECESESİ	ANITSAL	X	2	3				
ADRESİ: ATABEY (AGRAE) MERKEZİ	KADASTRO:			ÇEVRESEL	1	2	3				
	PAFTA:	ADA:	PARSEL:	ÇEVREYE AYKIRI	1	2	3				
ERTOKUŞ MEDRESESİ	YAPTIRAN: Mübarezeddin ERTOKUŞ	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI: Selçuklu								
	YAPIM TARİHİ: H. 621 (M. 1224)	KİTABE: Kapı yukarısında 0.82 x 90 cm.lik bir sahada Selçuk Sülüsü, arapça 5 satır vardır	VAKFIYE: Ertokuş Vakfiyesi								
GENEL TANIM: Planı dıştan dışı 19.55x25.30 m. lik bir dikdörtgendir. Yan ve arka duvarlar çeşitli büyüklükte sert kalkerden klasik çağ mimari blokları ile yapılmıştır. Bunlar arasında sütunlar Yunanca kitabeler ve güney doğuda bir Roma büstü kabartması göze carpar. Sonradan alaturka kiremitli, iki satırlı, ahşap bir çatı ile örtülmüştür. Kapının bulunduğu doğu cephesi ince yönü kalker kaplıdır. Portali etrafındaki süsler çağdaş Selçuklu binalarındakilere nazaran basittir.											
KORUMA DURUMU	X B C	TAŞIYICI YAPI	A X C	DIŞ YAPI	A X C	ÜST YAPI	A X C	SÜSLEME ELEMANLARI	X B C	RUTUBET	A YOK X İZİ VAR C ÖNEMLİ
BUGÜNKÜ SAHİBİ: Vakıflar Genel Müdürlüğü				BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: Vakıflar Genel Müdürlüğü							
YAPILAN ONARIMLAR: 1993											
AYRINTILI TANIM: İki yanda, çentikli iki şerit içinde sivri kemer şeklinde genişçe bir hendesi kabartma şeridi içinde sivri kemer altında basık kemerlidir. Sivri kemerle kabartma şeridi arasında , etrafı saç örgüsü kabartmalı, büyük bir rozet, sivri kemerle basık kemer arasında inşa kitabesi bulunmaktadır. Sivri kemerin ayaklarında kabartmasız, ince birer yapışık sütun vardır.Kapı girintisinin iki yanında içi istalaktitli iki küçük niş yer almıştır. Basık kemerin derzleri kademelidir. Kapının içinde, sivri tonozla örtülü 3.65 X 3.90.lik bir holün iki yanında sivri takviye kemeri altında lentolu iki oda vardır. Bu holden bir kapı ile iç avluya girilir: İçi : 10.40 X 10.60 lik bir avlunun ortasında 4 mermer sütun ve sivri kemerler üstünde, ortasında 2.50 m. çapında bir açıklık bulunan kubbe vardır. Dört köşede, sütunların gerisinde birer küçük kubbe, yanlarda 4 sivri tonoz bulunmaktadır.İki yanda, güneyde 6, kuzeyde 5, oda vardır.Odaların kapılarının lentoları Kabartmalı Bizans mimari parçalarından yapılmıştır.Avlunun batısındaki sivri tonozlu eyvanın kible tarafında Selçuk kabartmaları ile süslü güzel bir mihrap vardır.								TEKNİK BİLGİLER SU X ELEKTRİK X ISITMA X KANALI-ZASYON X			
				ORJİNAL KULLANIMI: Medrese							
				BUGÜNKÜ KULLANIMI:							
				ÖNERİLEN KULLANIMI: Kültür Faaliyetleri ve Turizm açısından değerlendirilebilir.							
				HAZIRLAYANLAR: Kemal TURFAN 20.06.1964							
				KONTROL EDEN:							
YAYIN DİZİNİ:		EKLER:		ONAY							
1.		RAPOR		X							
2.		FOTOĞRAF		X							
3.		RÖLÖVE PROJESİ									
4.		RESTORASYON PROJESİ									
5.		HARİTA		X							
6.		KROKİ									
7.		KİTABE									
8.		VAKFIYE									
				K.K. KARARLARI: 28.07.1992 tarih ve 1497 Sayılı Kurul Kararı ile tescil edilmiştir.							
  											

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	ANIT	ENVANTER NO:				
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO: 19 L 4 D				
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: ATABEY	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: Onaç Mahallesi						
ADRESİ:	KADASTRO:		KORUMA DERECESESİ	ANITSAL				
	PAFTA: 117	ADA:	PARSEL:10808	ÇEVRESEL				
				ÇEVREYE AYKIRI				
ÇEŞME	YAPTIRAN: Muhammed bin el-Hac Memiş	YAPAN: Bilinmiyor	MİMARİ ÇAĞI: Osmanlı					
	YAPIM TARİHİ: 1722 Miladi	KİTABA: Var	VAKFIYE:					
GENEL TANIM: Köfke taştan horasan harcı ile örülerek kesme ve düzgün taşlarla yapılmıştır. Dikdörtgen cepheye sahiptir. Batısında büyük moloz taşlarla inşa edilmiş bir haznesi vardır								
KORUMA DURUMU	A X C	TAŞIYICI YAPI	A X C	DIŞ YAPI				
			A X C	ÜST YAPI				
			A X C	SÜSLEME ELEMANLARI				
			A X C	RUTUBET				
				X YOK B İZİ VAR C ÖNEMLİ				
BUGÜNKÜ SAHİBİ: Vakıflar Genel Müdürlüğü		BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPILAN ONARIMLAR: Onarım görmüş ancak, hangi yıllarda gördüğü belli değil.								
AYRINTILI TANIM: Halk arasında "Eski Çeşme" diye tabir edilmektedir. Köfke kesme taştan horasan harcı kullanılarak yapılmıştır. Çeşmenin cephesi kuzeye bakmaktadır. Batısında moloz taşlarla yapılmış bir haznesi vardır. Cephesi dikdörtgen biçimlidir. Bir adet mermer kitabesi vardır. Kitabesinde; "Sahibü'l-hayrat seyyid Muhammed bin el-Hac Memiş sene 1134" yazılıdır. Bu tarih miladi 1722 senesine tekabül etmektedir. Dikdörtgen cephesinin etrafı silme ile çevrelenmiştir. Cephesinde sivri kemerli bir açıklığı vardır. Çeşmenin kurnalarının olduğu kısım beton ile kapatılmıştır. Daha önce bu çeşmeye dört basamaklı bir merdivenle inildiği, ancak sonradan zeminin dolgu yapılarak yükseltildiği çevrede bulunan yaşlı kimselerce bildirilmektedir. Yalak kısmı beton ile son dönemde yapılmıştır. Çeşmenin cephesinde bazı kısımlarının tamirat gördüğü anlaşılmaktadır. Haznesi ve cephesi sağlam durumdadır. Çeşmenin şu andaki yerden yüksekliği 2,80 metredir. Cephesinin eni 5 metredir. Sivri kemerinin hemen bitiminde, bir tuğla sırası hatlı biçiminde cepheye yer alır. Sivri kemer 70 cm. derinliğindedir				TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
		X	X		X			
ORJİNAL KULLANIMI: Çeşme								
BUGÜNKÜ KULLANIMI: Kullanılmıyor								
ÖNERİLEN KULLANIMI: Karakterine uygun bir şekilde kullanılabilir								
HAZIRLAYANLAR: Mustafa DEMİREL Müze Araştırmacısı Doğan DEMİRCİ Uzman								
KONTROL EDEN: Jale DEDEOĞLU Müdür								
YAYIN DİZİNİ:	EKLER:	ONAY						
1.	RAPOR	X						
2.	FOTOĞRAF	X						
3.	RÖLÖVE PROJESİ							
4.	RESTORASYON PROJESİ							
5.	HARİTA	X						
6.	KROKİ							
7.	KİTABA							
8.	VAKFIYE							
K.K. KARARLARI: A.K.T.V.K.B.K'nun 25.03.2005 gün ve 331 sayılı kararı ile tesciline								
								

4.6. ARKEOLOJİK SİT ALANLARI

Höyükler-Antik Kentler

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	SİT	ENVANTER NO: 53		
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO: 1		
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: ATABEY	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: Harmanören Köyü	KADASTRO			
			PAFTA :	ADA:	PARSEL:	
ADI : GÖNDÜRLE HÖYÜK I						
GENEL TANIM: Bugünkü Harmanören Köyünün 1,5 km. güneydoğusunda Tepecik Altı Mevkiinde 100x100 m. boyutlarında ve yaklaşık 5 m. yüksekliktedir. Höyük üzerinde bulunan ilk Tunç Çağı Keramikleridir. İlk Tunç Çağ yerleşmesinin yanı sıra Kalkolitik Çağ yerleşmesi ve Roma Dönemine kadar seramik parçaları bulunmaktadır. Höyüğün 500 m. kuzeyinde Tavşan Tepesinin güney eteklerinde höyüğün mezarları vardır. Göndürle I Höyük Mezarlığında 1989 yılından beri kurtarma kazısı yapılmaktadır. Bu kazı aynı zamanda ilimizde açığa çıkarılan İlk Tunç Çağ mezarlığıdır. Mezarlık alanındaki esas ölü gömme yöntemi küp mezarlar olup İlk Tunç Çağ II ile Orta Tunç Çağ başı arasında (MÖ 2700/2600 - 1900/1800) gömü yapılmıştır. Genellikle doğuya dönük yatırılan küplerin içine, ölen kişiler hoker tarzında bacaklar karına çekik ve bir yana doğru yatırılmışlardır. Küpün ağzı kapaktaşı ya da küçük derin bir çömlekle kapatılarak etrafı moloz taşlarla desteklenmiştir. Ölü'nün yanına mezar hediyesi olarak; kadın ise bronz yüzük, küpe,bilezik,ağırşak, gaga ağızlı testi vb. kap kakak, erkek ise taş balta, obsiden (Doğal Cam) kesici, bronz spatula vb metal objelerle gaga ağızlı testiler konulmaktadır. Söz konusu bu mezarlık alanı Erken Tunç çağ kültürüne ışık tutmaktadır.						
ŞİMDİKİ TEHLİKELER : Kaçak Kazılar						
ŞİMDİKİ DURUM : Tarım Yapılıyor.						
SİT POTANSİYELİ : İyi			KORUMA DERECESİ : I. Derece			
ŞİMDİKİ KORUMA : Yok			HAZIRLAYANLAR: D. KAYA S. HEPER			
ÖNERİLEN KORUMA : Arkeolojik Sit						
YAYIN DİZİSİ :			KONTROL EDEN: I. ÜNLÜSOY			
GÖZLEMLER : Höyük üzerinde tarımsal faaliyetler sürdürülüyor. Mezarlık Höyüğün yakınındadır. Mezarlıkta Isparta Müzesinin kurtarma kazısı devam ediyor.			G.M.E.E.A.Y.K.KARARLARI: ANTALYA KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU'NUN 22.05.1990 gün ve 760 sayılı kararıyla tesciline			
			REVİZYON :			
			G.M.E.E.A.Y.K. ONAYI: 22.05.1990			
HARİTALAR-FOTOĞRAFLAR:						

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	SİT	ENVANTER NO: 52
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO: 1
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: ATABEY	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: Harmanören Köyü	KADASTRO	
			PAFTA :	ADA:
			PARSEL:	
ADI : GÖNDÜRLE HÖYÜK II				
GENEL TANIM: Bugünkü Harmanören Köyünün Köy bağları mevkiinde yoldan 100 m. güneydedir. 100x100 m . ölçülerde olan höyük 7 m. yüksekliktedir. İlk Tunç çağı seramik parçaları veren höyükte tarımsal faaliyet ve kaçak kazı sonucu tahribat fazladır. Höyükte keramikler kırmızı boya astarlıdır.				
ŞİMDİKİ TEHLİKELER : Kaçak Kazı				
ŞİMDİKİ DURUM : Tarım Yapılıyor.				
SİT POTANSİYELİ : İyi			KORUMA DERECEŚİ : I	
ŞİMDİKİ KORUMA : Yok			HAZIRLAYANLAR: D. KAYA S. HEPER	
ÖNERİLEN KORUMA : Arkeolojik Sit				
YAYIN DİZİSİ : Ormerad BSA, XVIII (1911/12) S.80 - J.T. Ergür DTCFD.II/3 (1944) I.408 M. ÖZSAİT, IV Araştırma Sonuçları Toplantısı Ankara 1986 S. 324			KONTROL EDEN: I. ÜNLÜSOY	
GÖZLEMLER : Üzerinde tarım yapılan höyükte tepesinde kaçak kazı sonucu derin çukurlar açılmıştır.			G.M.E.E.A.Y.K.KARARLARI: ANTALYA KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU'NUN 22.05.1990 gün ve 760 sayılı kararıyla tesciline	
			REVİZYON :	
			G.M.E.E.A.Y.K. ONAYI: 22.05.1990	
HARİTALAR-FOTOĞRAFLAR:				
				
				

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	SİT	ENVANTER NO: 51
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO: 1
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: ATABEY	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: PEMBELİ KÖYÜ	KADASTRO	
			PAFTA :	ADA:
			PARSEL:	
ADI : PAMUKLU HÖYÜK				
GENEL TANIM: Isparta'nın 25 km. kuzeydoğusunda, Atabey'in 5 km. doğusunda ve Pembeli Köyünün hemen altında su kanalının 100 m. kuzeyinde, yolun 200 m. kuzeyindedir. Barla Dağının eteklerinde oluşan ovanın hakim yerinde bulunan höyüğün boyutları 150x150 m. yüksekliği 7 m. kadardır. Yüzey buluntuları kuvvetli bir ilk tunç çağ yerleşmesinin yanı sıra Roma Dönemine ait kalıntılarda mevcuttur. Höyükte geç kalkolitik çağa ait iri tutamaklar ile erken kalkolitik çağa ait monokrom keramiklerde vardır. Genelde ince taşçıklı, saman katkılı, iyi perdahlanmış ve iyi pişirilmiş olan bu keramikler kırmızı astar boyalıdır. Höyüğün doğu tarafında Roma Dönemine ait blok taşlardan yapılmış duvar kalıntıları ve yüzeyde seramik parçaları bulunmaktadır.				
ŞİMDİKİ TEHLİKELER : Kaçak Kazı				
ŞİMDİKİ DURUM : Tarım Yapılıyor.				
SİT POTANSİYELİ : İyi			KORUMA DERECEŚİ : I	
ŞİMDİKİ KORUMA : Yok			HAZIRLAYANLAR: D. KAYA S. HEPER	
ÖNERİLEN KORUMA : Arkeolojik Sit				
YAYIN DİZİSİ : Mehmet ÖZSAİT, IV, Araştırma Sonuçları Toplantı Bildirileri Ankara 1986 S. 326			KONTROL EDEN: I. ÜNLÜSOY	
GÖZLEMLER : Höyüğün güney tarafı tarla açmak için düzleştirilmiştir. Üzerinde gül ve meyve bahçeleri vardır.			G.M.E.E.A.Y.K.KARARLARI: ANTALYA KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU'NUN 22.05.1990 gün ve 760 sayılı kararıyla tesciline	
			REVİZYON :	
			G.M.E.E.A.Y.K. ONAYI: 22.05.1990	
HARİTALAR-FOTOĞRAFLAR:				

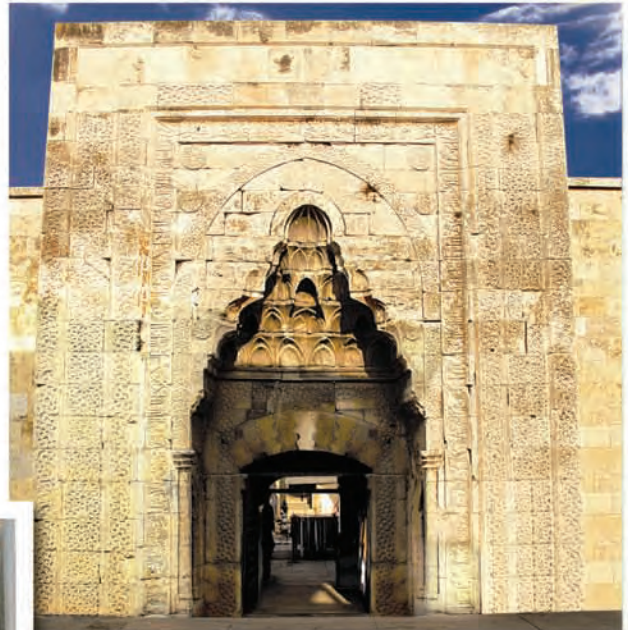
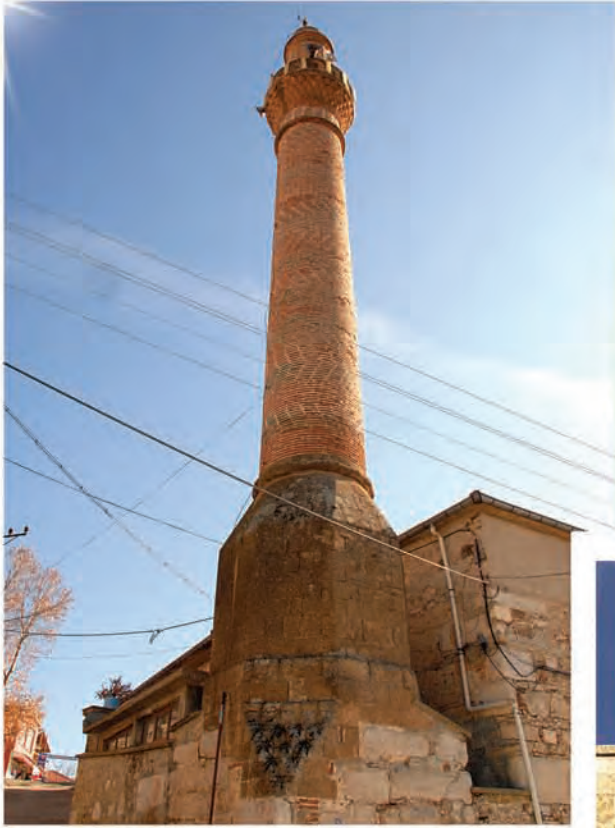
AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	SİT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO: M25 A1-M25 A2
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: ATABEY	MAHALLE-KÖY veya MEVKİİ: BAYAT KÖYÜ	KADASTRO	
			PAFTA :	ADA:
				PARSEL:
ADI : SELEUCEİA SİDERA ANTİK KENTİ-SIRÇALI NEKROPOLÜ VE ANTİK YOL				
GENEL TANIM: Pisidia Şehri, Isparta'nın 15 km. kuzeyinde Atabey yolu üzerinde Bayat Köyü'ndedir. Seleukos I veya Antiochos I tarafından bir koloni olarak kuruldu. Şehir kuzey Pisidia'da askeri yollar üzerinde idi. M.S. I. yy'da önceki ismi Claudioseleucia olarak değiştirildi. Bu isim Claudius II zamanındaki paraların üzerinde görülür. Şehir şimdi harap olmuştur. Çoğu mimari parçalar kaybolmuş, toprak altında kalmış ve çevresindeki bazı binalara taşınmıştır. Şehir Kalesi tepe üzerinde görünüşe göre iç içe üç kaleden ibarettir. En iyi ayakta kalan kısmı tepenin güney-doğu köşesindedir. Kale büyük dikdörtgen bloklardan oluşur. Tiyatronun bir kısmı ayakta kalmıştır. Ayrıca şehrin en önemli kalıntıları; tepenin kuzey - batısında kayalara oyulmuş mezarlar vardır. Vadideki bazı mezarlar blok taşlardan yapılmış ve dikdörtgen planlıdır. Tepenin kuzeyindeki ikinci tepenin güney yamaçlarında sanduka tipi mezarlar ve taş ocakları, tepenin üstünde yuvarlak mezar yerleri vardır. Seleuceia Sidera Antik Kenti'nin bulunduğu Hisarlık Tepe'nin yaklaşık 2 km. kuzeydoğusunda, İncirli sırtlarındaki Sırçalı Tepe'de bir bölümü günümüze ulaşmış ve anılan antik kente ulaşımı sağlayan antik yol ile ana kayaya oyularak yapılmış, derinliği 1 m. yi geçmeyen, dikdörtgen planlı aralarında çoğunlukla yön birliği bulunan (kuzey-güney istikameti) mezarların bulunduğu nekropol tespit edilmiştir.				
ŞİMDİKİ TEHLİKELER : Açığa çıkmamış olası mezarların kaçak kazılarla tahrip edilme tehlikesi bulunmaktadır.				
ŞİMDİKİ DURUM : Yüzeyde kale, tiyatronun bir kısmı ve nekropol; bazı mezarlar açıkta görülür..				
SİT POTANSİYELİ : I. Derece Arkeolojik Sit Alanı			KORUMA DERECEŚİ : I. Derece	
ŞİMDİKİ KORUMA : İyi - tarihi alan			HAZIRLAYANLAR: Onur KARA Uzm. Arkeolog Arzu AKTAŞ Arkeolog İlhan GÜCEREN Arkeolog	
ÖNERİLEN KORUMA : Yerel Yönetimler ve güvenlik güçleri			KONTROL EDEN: H. Bülent BAYKAL	
YAYIN DİZİSİ : G.E.Bean, Turkey's Southern Share, London (1968), s, 821 G. Hirachfeld, Monat ab Berlin (1879) s. 312-314 Ekinasiatische Denkmöler (1908), s. 35-354, L. Robert, Hellenica X (1995) 239, 243-244, W. Buge RE, IIA/I (1921), s 1204, XVIII/3 (1849) s. 402			G.M.E.E.A.Y.K.KARARLARI: A.K.T.V.K.B Kurulunun 27.03.2008 tarih ve 2267 sayılı kararıyla sınırlarının genişletilmesi ve sit derecesinin I. Dereceye Yükseltilmesi	
GÖZLEMLER : Korunmasına devam edilmesi, mevcut durumun devamı gereklidir.			REVİZYON :	
			G.M.E.E.A.Y.K. ONAYI:	

HARİTALAR-FOTOĞRAFLAR:

5. EĞİRDİR

5.1. TARİHÇE:

Merkez ilçe ve Atabey'in doğusunda Eğirdir Gölü'nün güney ucunda bulunan Eğirdir ilçesinin ardında Eğirdir sivrisi (Viarus) bulunmaktadır. Eğirdir ilçesine sınır komşusu olan Isparta Merkez İlçe, Atabey, Senirkent, Gelendost ve Şarkikaraağaç ilçeleri içinde 35 höyük üzerinde Geç Neolitik (MÖ 8000-5500), Erken Kalkolitik (MÖ 5500-4500) ve Tunç Çağ (MÖ 3000-1200) dönemlerine ait malzemelerin bulunmasına rağmen Eğirdir ilçesi sınırları içinde bu yerleşimlerden olmaması mümkün değildir. Halk arasında varlığı bilinen höyükler ve kalıntılar olmasına rağmen, buraların arkeolojik araştırmalarla bilimsel anlamda incelenmemiş olması dolayısıyla Eğirdir ilçesinin tarih öncesi ve tarihi çağları tam olarak bilinmemektedir. Hitit dönemindeki (MÖ 1800-1200) metinlerde bugünkü Eğirdir ilçesi topraklarının da içinde bulunduğu bölgenin adı Pitaşsa olarak geçer. Frig (MÖ 750-690), Lidya (MÖ 690-547) ve Pers (MÖ 547-334) dönemlerinde bölge sadece siyasal olarak el değiştirmiş, hiçbir zaman tam olarak ele geçirilememiştir. MÖ 334-323 tarihleri arasında Büyük İskender'in kontrolüne giren bölge, MÖ 323 yılında Büyük İskender'in ölümünden sonra haleflerinden Seleukos ve Lysimakhos arasında yapılan Kurupedion savaşı (MÖ 281) sonucunda Seleukosların eline geçmiştir. MÖ 188 yılında Roma ordusuna yenilerek Apameia (Dinar) barışını imzalayan Seleukoslar Toroslara kadar olan kısımdan çekilmişler ve bölge Romalılar tarafından Bergamalılara bırakılmıştır. Hellenistik dönemde Viarus (Eğirdir Sivrisi) eteklerinde Prostanna, Barla kasabası yakınında Parlais, Sarıidris kasabası yakınında Malos kentleri kurulmuştur.

Eğirdir sivrisi eteğinde kurulan Prostanna antik kenti hakkında fazla bir bilgi yoktur. Prostanna ve Parlais kentlerinin yeri L. Robert'in Bedre köyü yakınında bulunduğu sınır yazıtıyla kesinleşmiştir. 1957 yılında kent üzerindeki kalıntıları inceleyen M.H. Ballance buranın Hellenistik dönemden önce kurulmuş ve şehirden çok karakol olabileceğini belirtmiştir. Kent sikkeleri MÖ I. yüzyıldan itibaren görülmektedir. İmparatorluk döneminde de İmparator Antoninus Pius'dan (MS 138-161) Claudius II'ye kadar sikke basmıştır. Şehrin akropolisi Eğirdir Sivrisinin güneyindeki alçak bir tepe üzerindedir. Hem bu tepe hem de Sivri üzerinde sur vardır. Her iki tepenin arasındaki boyunda podiumlu tapınak kalıntısı olabilecek yapı temelleri yeraltıdır. Bu kısım surla kaplı değildir. Küçük tepedeki sur içinde yapı temelleri mevcuttur.

Barla kasabasında bulunan Parlais antik kentinin yeri L. Robert'in Bedre köyü yakınında bulunduğu sınır yazıtıyla tespit edilmiştir. MÖ I yüzyıldan beri sikke basan kentin ne zaman şehir hüviyetine kavuştuğu bilinmemektedir. MÖ 25 yılında İmparator Augustus tarafından Galatia eyaletine dahil edilen şehrin ismi "Colonia Julia Augusta Parlais" olarak değiştirilmiş ve kent bir Roma kolonisine dönüştürülmüştür. Şehir Roma İmparatorluk döneminde İmparator Marcus Aurelius'dan (MS 161-180) İmparator Caracalla (MS 198-217) dönemine kadar sikke basmıştır. Yüzeyde fazla bir kalıntı yoktur.

Sarıidris kasabası, Göynücek gediği mevkiinde bir tepe üzerinde yer alan Malos kenti hakkında fazla bir bilgi yoktur. Küçük bir dağ kenti olan yerde şehrin resmi yapıları tespit edilememiştir. Kent akropolü Hellenistik ve Roma dönemi surlarla çevrilidir. Sur kulelerinden bir tanesi hâlâ sağlam ve ayakta. Tepenin doğu yamacında kayaya oyulmuş basamaklı bir toplantı alanı mevcuttur. Şehirdeki tapınaklardan birisi kentin 1 km kuzeybatısında Kaşerenler tepesi yakınındadır. Tapınağın doğu duvarı ve kapısı halen ayakta. Tapınağın arkasında bir mağara vardır.

MÖ 188-133 yılları arasında Bergama Krallığının elinde bulunan bölge, MÖ 130'da Romalılar tarafından ele geçirilerek, MÖ 102-49 yılları arasında Kilikia eyaleti içine alınmış daha sonra Asia eyaletine bağlanmıştır. MÖ 39 yılında Galat kralı Amyntasın kontrolüne giren bölge MÖ 25 yılına kadar bu durumda kalmış daha sonra Galatia eyaleti içine alınmıştır. Roma İmparatorluğunun MS 395 yılında parçalanmasıyla Doğu Roma İmparatorluğu (Bizans) sınırları içinde kalmıştır. Prostanna,

Limnai (Hoyran) ile birlikte Hristiyanlığın önemli merkezleriydi. 381 yılından sonra her iki piskoposluk birleştirilmiştir. Eğirdir ve çevresinin 395'te Bizans egemenliğine girmesinden sonra, şehrin Ortaçağda “Akroterion” şeklinde isimlendirildiği görülmektedir. Akroterion, Hellen dilinde herhangi bir nesnenin, en uçtaki ya da en üstteki bölümünü anlatır. Kentin böyle adlandırılması, Eğirdir Sivrisinin tüm yörede göze çarpan doruğundan kaynaklanıyordu. Bizans egemenliğinin son dönemlerinde, şehrin adı “Akrotiri” olarak geçmektedir. Eğirdir Bizansın Anatolikan Theması sınırına dâhildir.

Eğirdir ve çevresi 1204 yılında çevredeki şehirlerle birlikte Anadolu Selçuklu Devletinin eline geçti. Selçuklu sultanları göl kenarındaki bu güzel beldeyi zaman zaman sayfiye yeri olarak kullanmışlardır. Selçuklular döneminde şehrin imarına önem verilerek surlar onartılmıştır. Ortaçağda, Mısır'la ticaret ilişkisini sağlayan Antalya limanından Anadolu içlerine giden yol üzerinde önemli bir konaklama ve ticaret merkezi haline gelen Eğirdir şehir merkezinin 3 km güneyinde, göl kıyısında Anadolu Selçuklu kervansaraylarının en büyükleri arasında yer alan Eğirdir Hanı 1237 yılında Selçuklu Sultanı II. Gıyaseddin Keyhüsrev tarafından yaptırılmış, ancak kısa bir süre sonra geçirdiği büyük bir yangın sonucu kullanılamaz hale gelmiştir. Eğirdir bu özelliğinin yanı sıra XII. yüzyılın son yarısıyla XIII. yüzyılda ilmi ve sosyal hareketlerin canlı olduğu ve bununla ilgili müesseselerin (medrese, tekke, Mevlevihane v.s.) bulunduğu şehirler arasında yer almıştır.

Anadolu Selçuklu Devletinin yıkılmasının ardından Feleküddin Dündar Bey tarafından 1301 yılında Hamitoğulları Beyliği kurulunca bu beyliğin Uluborlu'dan sonra 1310 yılında ikinci merkezi Eğirdir olmuştur. Beyliğin kurucusu bu şehirde imar hareketlerine girişmiş ve kendi adına izafetle buraya Felekabad adını vermişti. Şehir 1324-1327 yılları arasında İlhanlılar'ın Anadolu valisi Timurtaş tarafından işgal edildi. Dündar Bey bu dönemdeki İlhanlı hakimiyetini tanıdı. Timurtaş'ın Mısır'a kaçışından faydalanan Dündar Bey'in oğlu Hızır Bey 1328 yılında tekrar Eğirdir'e hakim oldu. XIV. yüzyılın ikinci yarısında Eğirdir Karamanoğulları'nın saldırılarına uğramıştır. Bu saldırılar üzerine Hamitoğulları öteki komşuları olan Germiyanogulları ve Osmanogulları'ndan yardım istemek zorunda kaldılar. Osmanogulları'nın bu yardımına karşılık Hamit Beyliği'nin bir kısım toprakları Osmanlılara verildiği halde Eğirdir 1390 yılına kadar beyliğin elinde kaldı ve bu tarihte Yıldırım Bayezid tarafından Osmanlı hakimiyeti altına alındı.

Timur 1402 yılında kazandığı zaferin ardından Anadolu'da giriştiği hareket sırasında bazı kaynaklara göre 2 Aralık 1402, bazılarına göre ise 11 Mart 1403'te Eğirdir'i ve Eğirdir halkının sığınmış olduğu Nis adasını zaptetti ve burayı Karamanoğlu II. Mehmet'e verdi. Mehmet Bey de Timur adına Kayseri, Konya, Larende'de olduğu gibi Eğirdir'de sikke bastırdı. Fakat Karamanlılar daha sonra 1425 yılında Eğirdir'i Osmanlılar'a iade etmek zorunda kaldılar.

Eğirdir ve çevresi Osmanlı idaresi altında Selçuklu ve Hamitoğulları dönemindeki ihtişamını kaybetti, kalesi harap oldu ve sönükleşti. XVI. yüzyılın başlarında Isparta'nın nüfusu Eğirdir'i geçmişti. Bununla birlikte önemli bir pazar yeri olma özelliğini sürdürüyordu. Nitekim XVI. yüzyılda Hamit sancağı içindeki on altı pazar yerinden biri de Eğirdir idi. Eğirdir, Hamit sancağında XV ve XVI. yüzyıllarda müstahkem, surlarla çevrili ve kalesi olan tek şehir özelliğini de taşımaktaydı. Seyyahların ifadelerine göre, Eğirdir'in XVI. yüzyıldan bu yana pek fazla gelişmemiş olduğu anlaşılmaktadır. 1305 (1887-88) tarihli “Konya Vilayeti Salnamesi” ne göre bu sıralarda Eğirdir'de dördü minareli olmak üzere otuz iki cami, on yedi mescit, iki medrese bir kütüphane, dört hamam, 150 kadar dükkan, üç han ve iki kilise vardı.

Eğirdir'in Osmanlı döneminde XX. yüzyılın başlarına kadar ulaşım bakımından pek parlak olmayan vaziyeti, İzmir-Aydın demiryolu hattının 1912 yılında buraya kadar uzatılmasıyla iyi bir duruma geldi. Bu sayede halı sanayi ve halı ticaretinde belirgin ilerleme kaydedildi. Örneğin, 1910-1913 yıllarında Eğirdir'de 500 halı tezgahı bulunuyor, bu tezgahlarda 1500 işçi çalışıyor ve 15.000

metrekare halı dokunuyordu.

Yunanlıların İzmir'i işgali üzerine tüm yurttaki milli direniş hareketinin başladığı dönemde Isparta ve havalisinin bağlı bulunduğu Konya vilayetinde valilik makamında bulunan Cemal Bey Osmanlı Hükümetine sadakatini devam ettiriyor, bunun yanında Isparta ve Eğirdir'de ki milli direniş hareketini engellemeye çalışıyordu. Cemal Bey'in muhalif hareketlerini ortadan kaldırmak ve bölgede milli direnişin önündeki engelleri yok etmek için Hafız İbrahim Demiralay, oluşturduğu birlikle Gelendost'tan gelerek 19-20 Eylül 1919'da Eğirdir'de hükümet binasını ve diğer resmi daireleri basarak yönetime el koymuştur. Bu olayın ardından Hafız İbrahim Eğirdir halkını hükümet meydanında toplayarak, gönderdeki bayrağı indirterek tekrar göndere çekirmiştir. Halka bunun sebebini de şu sözleriyle izah etmiştir: **“Ey ahali! Yere inen bayrak Osmanlı bayrağıdır. Tekrar çıkması Kuvâ-yi Milliye'yi temsil ettiğine işarettir. Canımızla malımızla her şeyimizle ortaya atıldık. Arzumıza ulaşmak için hiç bir kuvvetin müdâhalesini tanımıyoruz ve korkmuyoruz. Derhal yıkacağız âmir ve memur herkes bilmelidir ki: Millî hareketten başka bir şey yoktur. Her şey onun emrine bağlıdır. Yoksa vazifesini terk etmesi hakkında daha hayırlıdır. Telaş, endişe etmeyiniz. İş ve gücünüzle meşgul olunuz. Yalnız millî hareketi her şeyinizle kabul ve takviye ediniz.”** Bu gelişmelerden sonra, 20 Şubat 1920 tarihinde, Tığlızade Hakkı Efendi'nin başkanlığında, Müftü Hüseyin Hüsnü, Hacıosmanzade İbrahim, Hatıpzade Nuri, Telgraf Müdürü Selami, Hatıpzade Rifat, Hafızağazade Ömer Efendilerden oluşan Eğirdir Milli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti teşkilatı kurulmuş, bu teşkilatın mahalleler ve köylerde de şubeleri açılmış heyetleri oluşturulmuştu. Bu cemiyet aracılığıyla Eğirdir ve köyleri, Milli Mücadeleye önemli ölçülerde insan ve malzeme yardımlarında bulunmuştu.

5.2. COĞRAFİ KONUM:

Eğirdir ilçesi kuzeyden Yalvaç ve Gelendost ilçeleri, doğudan Şarkikaraağaç ve Aksu ilçeleri, güneyden Sütçüler ilçesi, güneybatıdan Burdur ili, batıdan Isparta Merkez ve Atabey ilçeleri ile kuzeybatıdan Senirkent ilçeleri ile komşudur. İlçenin kuzey kesiminde oldukça geniş bir alanı kaplayan Eğirdir Gölü ile göl alanını Isparta çöküntü alanından ayıran dağlar ilçenin yüzey şekillerinin esaslarını oluşturur.

Eğirdir Gölü esas olarak tektonik kökenlidir. Ancak gölün bugünkü şeklini almasında göl çanağında meydana gelen karstik olayların etkisi olmuştur. Ortalama derinlik 10 metredir. Göl, ilçe sınırlarında Gelendost Çayı (Doğanbey), Esinyurt-Yeşilköy arasında köy sınırını oluşturan Hamam Deresi (Akdere), Esinyurt-Hacılar arasında köy sınırını oluşturan Suçanı (Su Uçan) dereleri ile (bu dereler yaz mevsiminde kurur) beslenir.

Yüzölçümü 1414 km², denizden yüksekliği 918 metredir. İklimi Akdeniz ve İç Anadolu iklimleri arasında bir geçiş alanında yer almaktadır. Bu iklim tipine bağlı olarak ilçede ne Akdeniz'in yağışlı, ne de İç Anadolu'nun kurak iklimi söz konusudur. Yıllık sıcaklık ortalaması 11,9 °C, ortalama yağış 705 mm dolaylarındadır.

5.3. ANTİK KENTLER

5.3.1. Malos:

Antik kent, Eğirdir İlçesi, Sarıdris kasabası, Göynücek gediği mevkiinde bir tepe üzerinde yer alır. Kent akropolü Helenistik ve Roma dönemi surlarla çevrilidir. Tepenin doğu yamacında kayaya oyulmuş basamaklı bir toplantı alanı mevcuttur. Küçük bir dağ kenti olan yerde şehrin resmi yapıları tespit edilememiştir. Sur kulelerinden bir tanesi hâlâ sağlam ve ayakta. Şehirdeki tapınaklardan birisi kentin 1 km kuzeybatısında Kaşerenler Tepesi yakınındadır. Tapınağın doğu duvarı ve kapısı halen ayakta. Tapınağın arkasında bir mağara vardır. Kareye yakın planlı tapınağın yan duvarlarının bir kısmı ayakta. Bu tapınak da aynı bölgede Aksu Zindan Mağarası önündeki Eurymedon kutsal alanı gibi bir mağara önüne yapılmıştır.

5.3.2. Parlais:

Eğirdir ilçesi Barla kasabasında bulunan antik kent MÖ I. yüzyıldan itibaren para basmıştır. Şehrin kesin yeri konusunda uzun süre görüş birliğine varılamamıştır. L. Robert'in Bedre köyü yakınında bulunduğu sınır yazıtıyla Prostanna (Eğirdir) ve Parlais'in (Barla) yeri net olarak tespit edilmiştir. MÖ I. yüzyıldan beri sikke basan kentin ne zaman şehir hüviyetine kavuştuğu bilinmemektedir. MÖ 25 yılında İmparator Augustus tarafından Galatia eyaletine dahil edilen şehrin ismi "Colonia Julia Augusta Parlais" olarak değiştirilmiş ve kent bir Roma kolonisine dönüştürülmüştür. Ordu üssü olarak kullanılan kent Pisidia ve komşu İsaoria (Konya-Bozkır) halklarını denetim altına almıştır. Şehir Roma İmparatorluk çağında İmparator Marcus Aurelius'dan (MS 161-180) İmparator Caracalla (MS 198-217) dönemine kadar sikke basmıştır. Yüzeyde fazla bir kalıntı yoktur.

5.3.3. Prostanna:

Eğirdir ilçesi içinde, Eğirdir sivrisinin eteğinde kurulan antik kentin yeri L. Robert'in Bedre Köyü yakınında bulunduğu sınır yazıtıyla kesinleşmiştir. Şehrin tarihi hakkında fazla bir bilgi yoktur. 1957 yılında buradaki kalıntıları inceleyen M.H. Ballance'a göre Prostanna Hellenistik devirden önce kurulmuş ve bir şehirden çok karakoldur. Kent Roma döneminden sonra terkedilmiştir. Şehirle ilgili en eski belge, Asia eyaletinden bir görevli şerefine dikilen MÖ 113 yılına tarihlenen bir yazıttır. Bu yazıtta "Pisidia'daki Prostanna halkı" yazmaktadır.

Kent sikkeleri MÖ I. yüzyıldan itibaren görülmektedir. İmparatorluk döneminde de İmparator Antoninus Pius'dan (MS 138-161) Claudius II'ye kadar sikke basmıştır. Şehrin akropolisi Eğirdir Sivrisinin güneyindeki alçak bir tepe üzerindedir. Hem bu tepe hem de Sivri üzerinde sur vardır. Her iki tepenin arasındaki boyunda podiumlu tapınak kalıntısı olabilecek yapı temelleri yer alır. Bu kısım surla kaplı değildir. Küçük tepedeki sur içinde kare biçimli yapı temelleri mevcuttur. Kent üzerinden toplanan sunak, mimari parça ve kitabeler Isparta Müzesine getirilmiştir.

5.4. EĞİRDİR İLÇESİNDEKİ DİĞER KALINTILAR

5.4.1. Gökçehöyük Kilise Kalıntısı:

Gökçehöyük kasabası, Kocapınar mevkiinde bulunmaktadır. Doğu-batı yönünde yapılmış olan kilisenin yan duvarları 1 metre kadar korunmuş durumdadır. Kilise üç nefli olup apsis kısmı doğuda yarım yuvarlak biçimdedir. Kilisenin çevresinde birtakım temel kalıntıları mevcuttur.

5.4.2. Kaletepe Kilise Kalıntısı:

Akbelenli köyü, Kaletepe mevkiinde yer alan kilise kalıntısının yan duvarları görülebilmektedir. Kilise kalıntısının yanında bir sarnıç bulunmaktadır.

5.5. SİVİL MİMARİ YAPILAR

